

Elżbieta Adamowicz

Konrad Walczyk

KONIUNKTURA W PRZEMYŚLE
LIPIEC 2022

ISSN 2392-3687

Badanie okresowe nr 406

BADANIA KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ INSTYTUTU ROZWOJU GOSPODARCZEGO SGH**Rada Programowa:**

Elżbieta Adamowicz (przewodnicząca), Joanna Klimkowska (sekretarz), Marek Rocki, Marco Malgarini, Gernot Nerb, Ataman Ozyildirim, István János Tóth

Komitety Redakcyjny i adres Redakcji:

Konrad Walczyk (redaktor naczelny)

Elżbieta Adamowicz

Anna Jacygrad

ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa

www.sgh.waw.pl/irg

Wydawnictwo:

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

al. Niepodległości 162, 02-554 Warszawa

Wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną

Publikacja została zrecenzowana zgodnie z wytycznymi MNiSW

©Copyright by Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2022

Wszelkie prawa zastrzeżone. All rights reserved.

ISSN 2392-3687

Nr rej. PR 18393

Informacje zawarte w niniejszym czasopiśmie oparte są na wynikach ankietowego badania koniunktury w przemyśle przetwórczym, przeprowadzonego przez IRG SGH po raz 406. W badaniu uczestniczyły 294 przedsiębiorstwa. Metoda badawcza koniunktury opisana jest na stronie:

<https://ssl-kolegia.sgh.waw.pl/pl/KAE /struktura/IRG/koniunktura/Strony/metody.aspx>

SPIS TREŚCI

I.	OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA	4
II.	WYNIKI SZCZEGÓŁOWE.....	7
	1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY	7
	2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD	10
	3. SALDA I ICH SKŁADOWE.....	11
	1) Produkcja	11
	2) Zamówienia	13
	3) Zamówienia eksportowe	15
	4) Zapasy wyrobów gotowych	17
	5) Ceny	19
	6) Zatrudnienie	21
	7) Sytuacja finansowa	23
	8) Ogólna sytuacja gospodarki	25
	9) Wykorzystanie mocy produkcyjnych	27
	10) Konkurencyjność towarów zagranicznych	29
	11) Bariery działalności gospodarczej	31
III.	SUMMARY	32

I. OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA

1. W lipcu ogólny wskaźnik koniunktury IRG SGH (IRGIND) zmniejszył swoją wartość w skali miesiąca o 4,3 pkt. Obecna wartość wskaźnika, -12,2 pkt, jest także niższa od wartości sprzed roku (o 14,7 pkt). Pogorszenie się koniunktury odnotowały zarówno firmy prywatne jak i publiczne. Wartość wskaźnika koniunktury dla firm publicznych zmniejszyła się o 23,1 pkt w skali miesiąca i wynosi -2,7 pkt. Jest niższa od wartości sprzed roku o 1,2 pkt. Dla sektora prywatnego wartość wskaźnika zmalała się o 2,4 pkt, do poziomu -12,7 pkt. Jest o 15,7 pkt niższa od wartości sprzed roku.

2. W przekroju według wielkości przedsiębiorstwa spadku wartości wskaźnika koniunktury nie odnotowano tylko dla przedsiębiorstw o zatrudnieniu do 50 pracowników. Wartość wskaźnika dla tej grupy wzrosła w ciągu miesiąca o 0,4 pkt, do poziomu -17,7 pkt. Mimo wzrostu, wartość wskaźnika dla tej grupy pozostała najniższa. Dla pozostałych grup wartości wskaźnika obniżyły się. Spadki sięgnęły: 9,9 pkt dla zakładów zatrudniających od 51 do 250 pracowników, 3,5 pkt dla firm o zatrudnieniu od 251 do 500 osób i 11,7 pkt dla przedsiębiorstw zatrudniających ponad 500 pracowników. Wartości wskaźnika dla tych grup wyniosły odpowiednio: -16,3, 0,0 i 0,0 pkt. Przyrosty w skali roku są ujemne dla wszystkich grup zatrudnienia.

3. Wśród głównych grup produktowych miesięczny wzrost wartości wskaźnika odnotowano tylko dla producentów nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 2,7 pkt). W pozostałych grupach koniunktura pogorszyła się. Największy spadek, o 17 pkt, miał miejsce w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku, a najmniejszy, o 0,9 pkt, w produkcji dóbr inwestycyjnych. Najwyższą wartość, -6,9 pkt, wskaźnik przyjął dla przedsiębiorstw produkujących dobra inwestycyjne, a najniższą, -40,8 pkt, dla producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku. Roczne spadki wartości wskaźnika odnotowano dla wszystkich grup produktowych.

4. W dwóch makroregionach koniunktura uległa poprawie: południowym (wzrost wartości wskaźnika IRGIND o 2,5 pkt) i województwie mazowieckim (o 3,3 pkt). W pozostałych makroregionach koniunktura pogorszyła się. Największy miesięczny spadek wartości wskaźnika, o 14,1 pkt, zanotowano dla makroregionu centralnego; najmniejszy, o 5,8 pkt, dla makroregionu północno-zachodniego. Najwyższą wartość, 1,7 pkt, wskaźnik przyjął dla makroregionu wschodniego, a najniższą, -30,4 pkt, dla makroregionu południowo-zachodniego. We wszystkich makroregionach koniunktura pogorszyła się w skali roku.

5. W lipcu koniunktura w przemyśle przetwórczym ponownie się pogorszyła. Pogorszenie odnotowały zarówno firmy prywatne jak i publiczne. Spadły wielkości zamówień krajowych i zatrudnienia oraz stopnia wykorzystania mocy produkcyjnych. Pogorszyły się także opinie przedsiębiorstw o ogólnej sytuacji gospodarki polskiej. Jednocześnie odnotowano niewielki wzrost wielkości produkcji, zamówień eksportowych, zapasów wyrobów gotowych i ich cen. Poprawiła się także sytuacja finansowa przedsiębiorstw. Wzrosła uciążliwość barier dla działalności gospodarczej, szczególnie finansowych. Przewidywania producentów dotyczące rozwoju sytuacji w nadchodzących miesiącach są raczej pesymistyczne.

6. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość produkcji zwiększyła się w porównaniu z czerwcem o 1,7 pkt i wynosi -8,9 pkt. Wzrost poziomu produkcji odnotowały tylko firmy prywatne. Wartość salda ogółem jest niższa od wartości sprzed roku o 7,0 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy wzrost poziomu produkcji miał miejsce u producentów nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 15,9 pkt), a spadek zanotowali tylko producenci dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 26,8 pkt). Firmy spodziewają się spadku wielkości produkcji w najbliższych miesiącach.

7. Poziom zamówień ogółem zmniejszył się w lipcu o 3,7 pkt i wynosi -19,5 pkt. O spadku informują zarówno firmy prywatne jak i publiczne. Obecna wartość salda jest niższa od wartości sprzed

roku o 15,7 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości zamówień miał miejsce w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda obniżyła się o 28,1 pkt), a wzrost odnotowali jedynie producenci nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 5,5 pkt). Przewidywany jest wzrost poziomu zamówień w kolejnych miesiącach.

8. Zwiększył się natomiast poziom zamówień eksportowych. Wartość salda w ciągu miesiąca wzrosła o 4,6 pkt, do poziomu -18,1 pkt. O wzroście poziomu zamówień zza granicy informują tylko firmy prywatne. Obecna wartość salda ogółem jest niższa od wartości sprzed roku o 10,6 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy wzrost poziomu zamówień eksportowych odnotowano w produkcji nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 7,9 pkt), a spadek miał miejsce wyłącznie u producentów dóbr inwestycyjnych (o 3,2 pkt). Spodziewany jest dalszy wzrost poziomu zamówień eksportowych w nadchodzących miesiącach.

9. Poziom zapasów wyrobów gotowych zwiększył się w lipcu o 4,8 pkt. Wzrost miał miejsce w obu sektorach własnościowych. Obecna wartość salda, -0,4 pkt, jest wyższa od niż rok temu o 1,3 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy wzrost poziomu zapasów miał miejsce u producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 30,4 pkt), a największy spadek u producentów nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 1,9 pkt). Ankietowani spodziewają się znacznego spadku wielkości zapasów wyrobów gotowych w najbliższym okresie.

10. Poziom cen producentów znowu rośnie. W skali miesiąca wzrost wartości salda wyniósł 4,0 pkt. Wzrost poziomu cen miał miejsce w firmach prywatnych i publicznych. Obecna wartość salda ogółem, 52,1 pkt, jest wyższa od wartości sprzed roku o 17,9 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych najbardziej wzrosły ceny producentów nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (wartość salda zwiększyła się o 6,7 pkt), a najbardziej obniżyły się ceny producentów dóbr inwestycyjnych (o 7,3 pkt). Przewidywany jest dalszy wzrost poziomu cen wyrobów gotowych w kolejnych miesiącach.

11. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość zatrudnienia zmniejszyła się w ciągu ostatniego miesiąca o 0,5 pkt. Wynosi obecnie -5,0 pkt i jest niższa od wartości sprzed roku o 6,1 pkt. Spadek wielkości zatrudnienia odnotowały tylko firmy prywatne. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości zatrudnienia miał miejsce w produkcji półproduktów (wartość salda obniżyła się o 5,9 pkt), a największy wzrost w produkcji dóbr inwestycyjnych (o 18,4 pkt). Producenci przewidują wzrost poziomu zatrudnienia w nadchodzących miesiącach.

12. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw poprawiła się. Poprawę odnotowały tylko firmy prywatne. Saldo zwiększyło swoją wartość o 5,0 pkt i wynosi -18,2 pkt. Jest ona jednak niższa niż rok temu o 12,9 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych najbardziej poprawiła się sytuacja finansowa producentów nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (wzrost wartości salda o 20,5 pkt), a pogorszenie się swojej sytuacji finansowej sygnalizują tylko producenci dóbr inwestycyjnych (o 12,1 pkt). Spodziewana jest dalsza poprawa sytuacji finansowej przedsiębiorstw w najbliższych miesiącach.

13. Saldo odpowiedzi na pytanie o ocenę ogólnej sytuacji gospodarczej kraju zmniejszyło swoją wartość w lipcu o kolejne 5,2 pkt. Obecnie wynosi ona -76,1 pkt i jest niższa od wartości sprzed roku o 54,5 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych najbardziej pogorszyły się opinie producentów dóbr inwestycyjnych (spadek wartości salda o 13,7 pkt), a najmniej opinie producentów półproduktów (o 1,6 pkt). Uczestnicy badania spodziewają się poprawy sytuacji gospodarczej w kraju w nadchodzących miesiącach.

14. W ciągu kwartału zmniejszyła się konkurencyjność wyrobów importowanych na polskim rynku. Spadek wartości salda wyniósł 2,3 pkt. Wynosi ona obecnie 1,1 pkt i jest niższa niż przed rokiem o 8,8 pkt. Spadek konkurencyjności wyrobów zagranicznych miał miejsce we wszystkich grupach produktowych z wyjątkiem półproduktów; największy (wartość salda niższa niż w kwietniu br. o 8,8

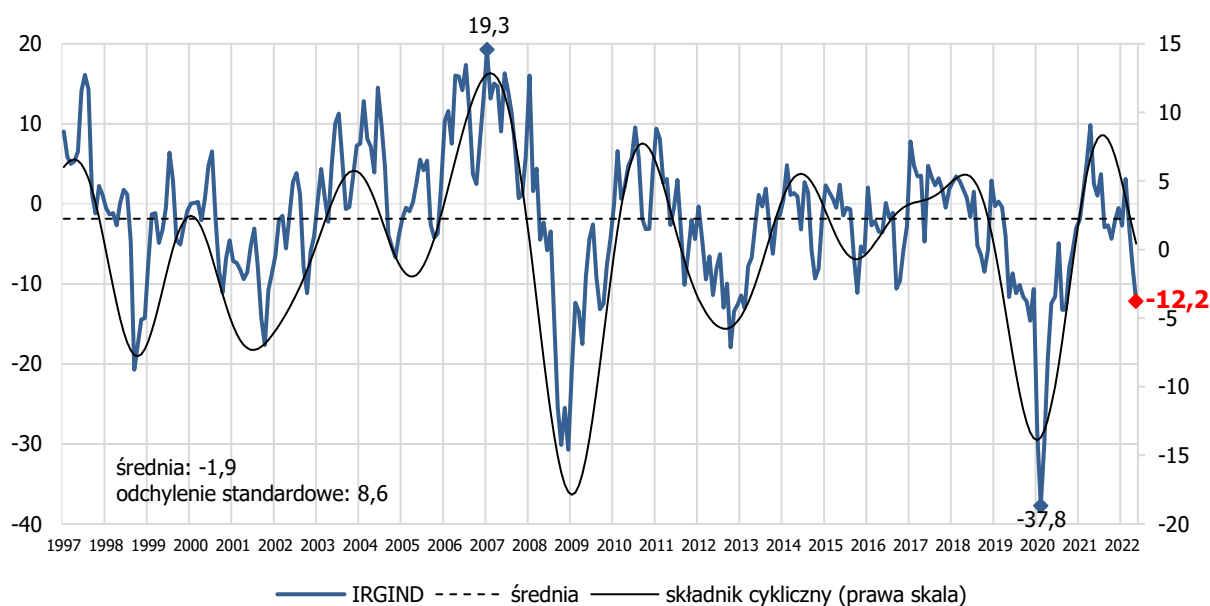
pkt) w produkcji dóbr inwestycyjnych. Prognozowany jest wzrost konkurencyjności produktów importowanych w następnym kwartale.

15. Nieznacznie zwiększył się stopień wykorzystania mocy produkcyjnych. Wzrost w ciągu kwartału wyniósł 0,9 punktu procentowego (do poziomu 35,8%). Jest on ciągle bardzo niski, niższy od poziomu sprzed roku o 7,5 pkt proc. Producenci nie spodziewają się jego zwiększenia (prognoza wynosi 35,1%).

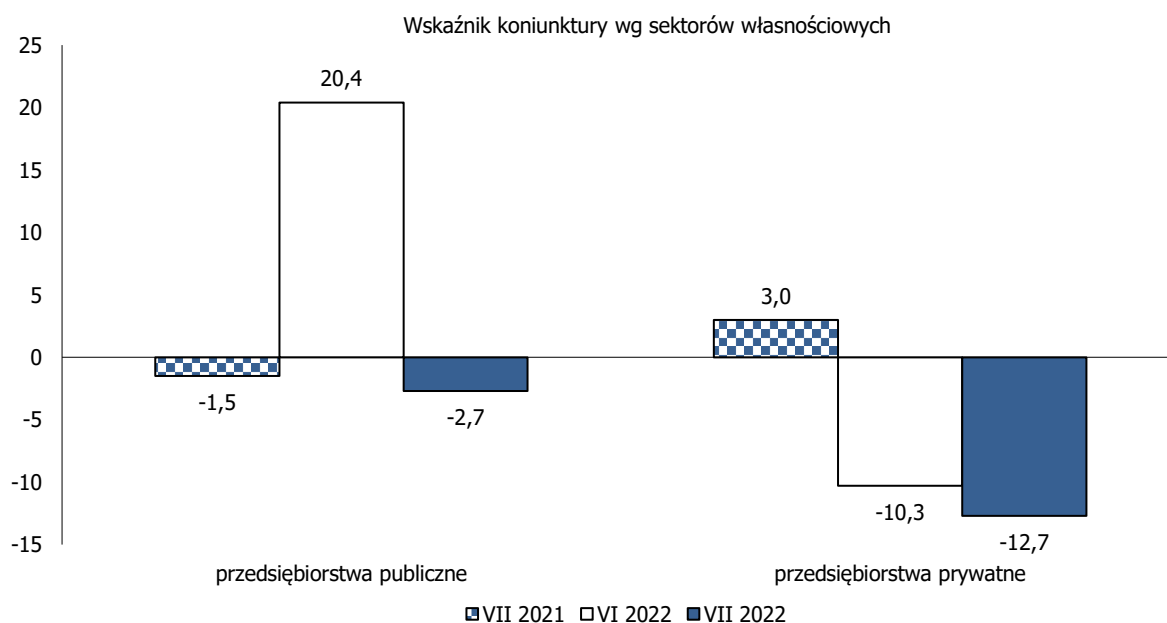
16. Nasila się uciążliwość barier dla działalności gospodarczej. Za najbardziej dotkliwe przetwórcy uznają niestabilność przepisów prawnych (86% ankietowanych), obciążenia podatkowe (84,2%) i niedostateczny popyt krajowy (81,9 %). Widoczne są już reakcje przedsiębiorstw na zmiany stóp procentowych. Największe przyrosty stopnia uciążliwości odnotowano dla grupy barier finansowych – na trudności z uzyskaniem kredytu wskazuje 36,2% ankietowanych (wzrost w ciągu kwartału o 21,7 pkt proc.), a na niekorzystne warunki kredytowe 60,3% badanych (wzrost o 13,6 pkt proc.).

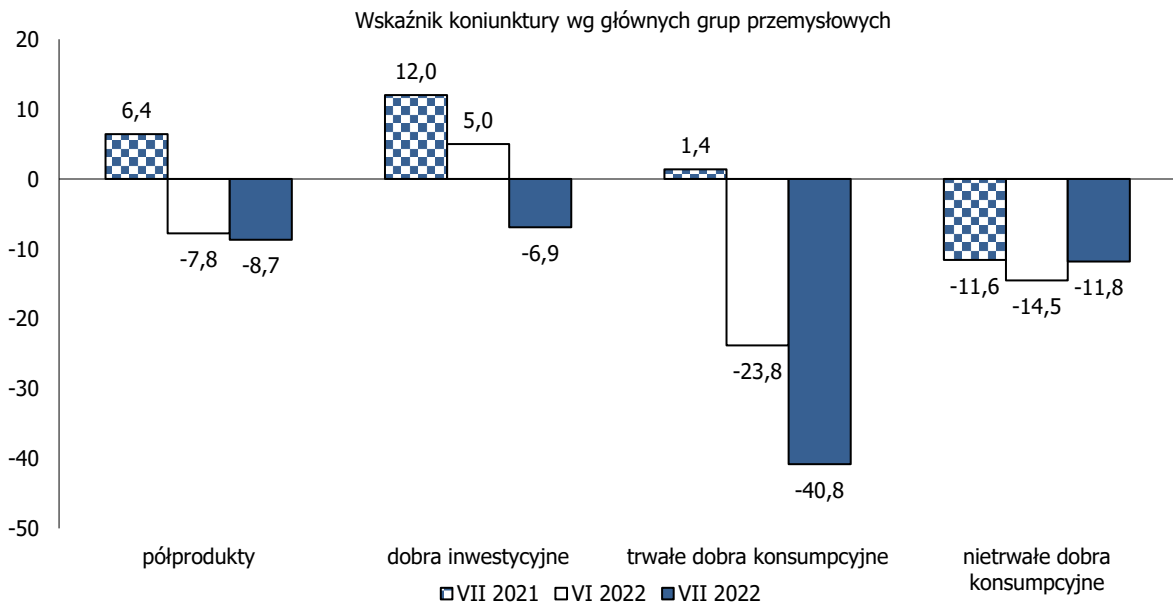
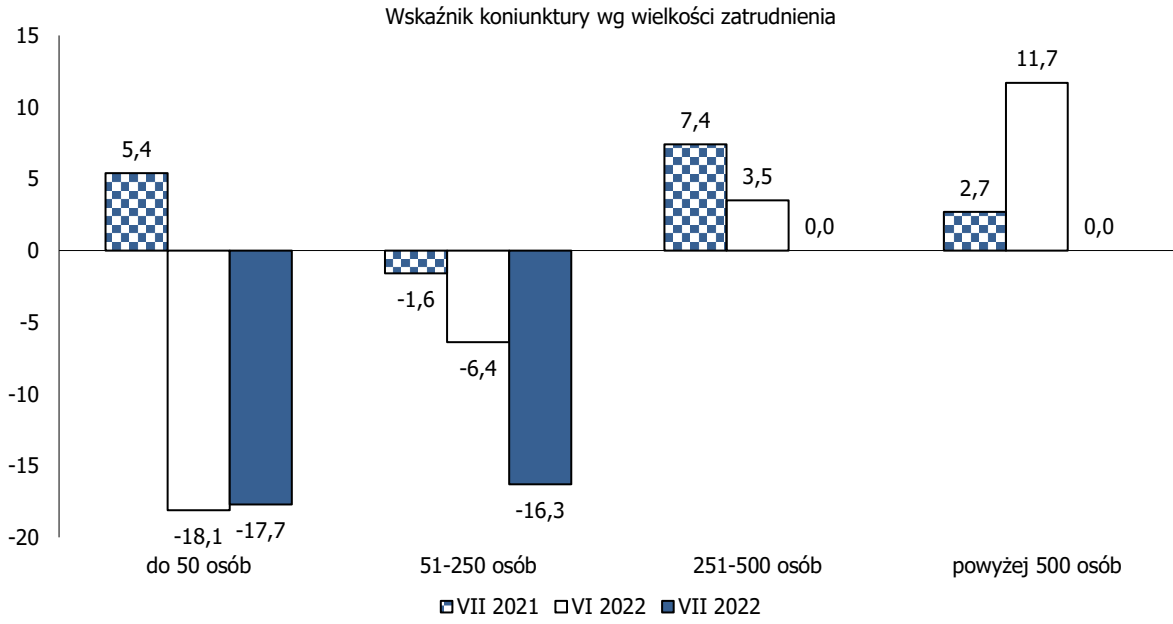
II. WYNIKI SZCZEGÓŁOWE

1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY

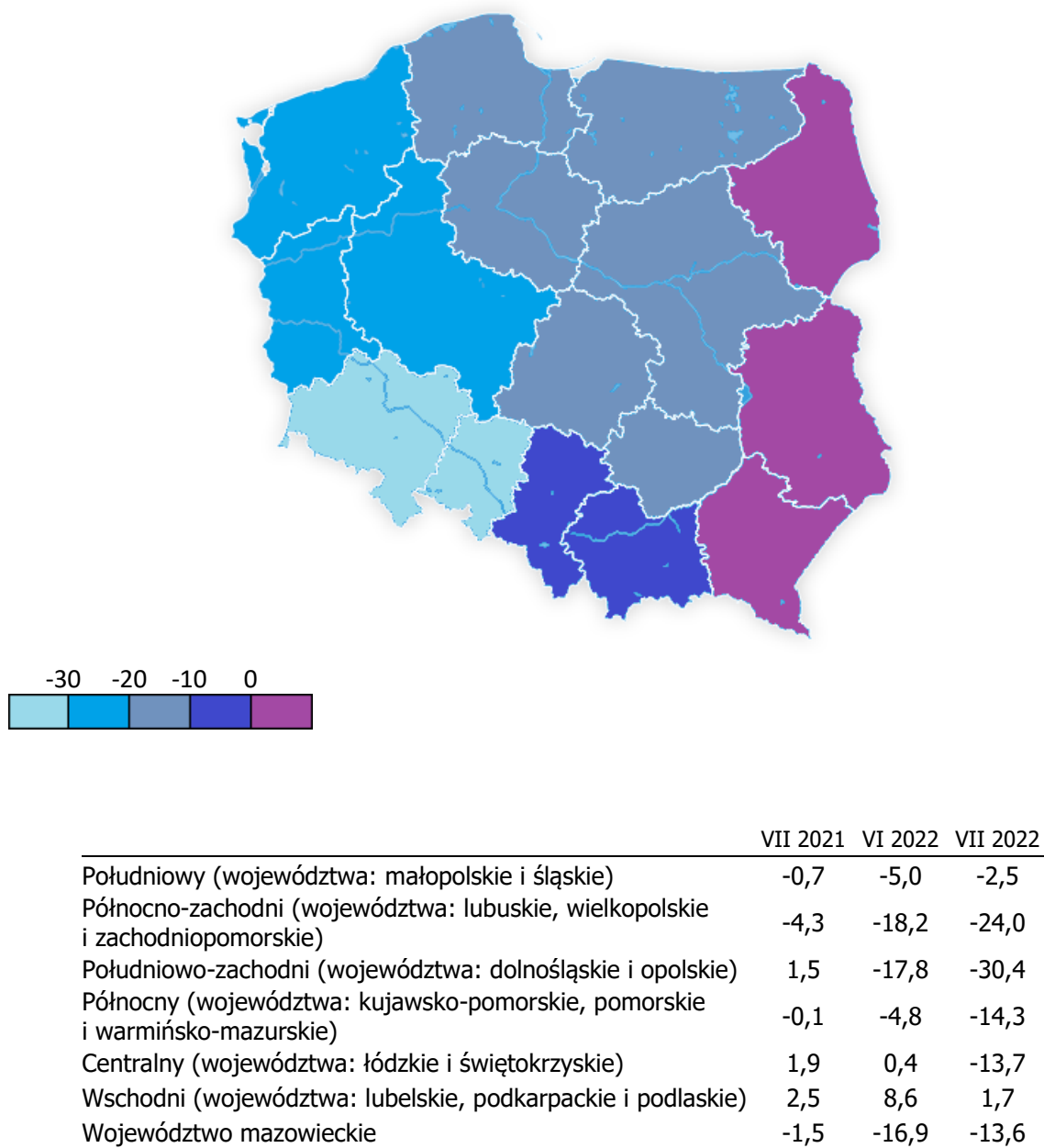

składowe salda	VII'21	III'22	IV'22	V'22	VI'22	VII'22
1. wielkość produkcji – przewidywania	9,5	1,1	5,5	-2,3	-13,1	-17,4
2. wielkość zamówień – stan	-3,8	-13,1	3,5	-0,2	-15,8	-19,5
3. zapasy - stan	-1,7	-3,8	-0,4	5,9	-5,2	-0,4
wskaźnik koniunktury (IRGIND)	2,5	-2,7	3,1	-2,8	-7,9	-9,3

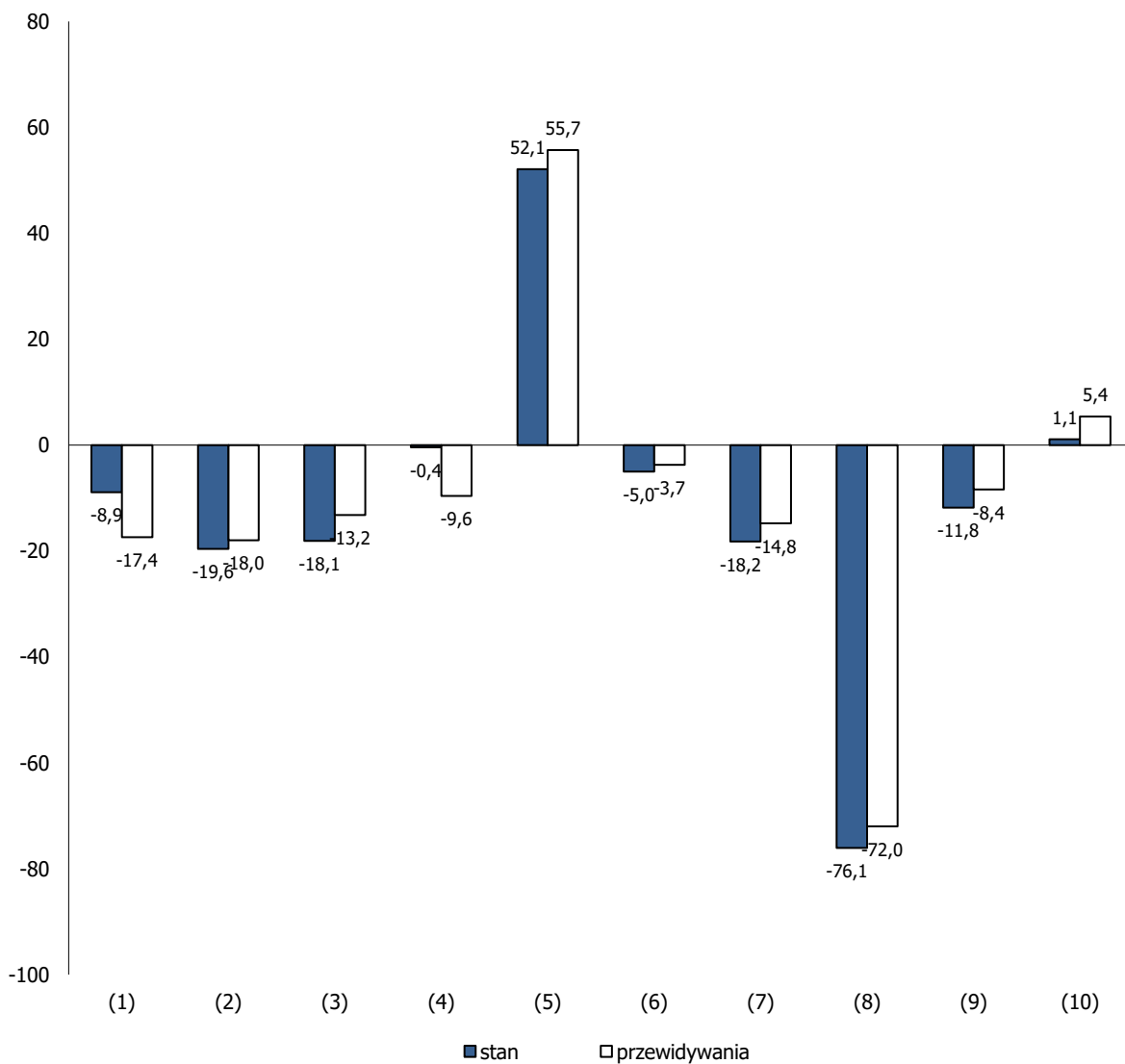

Wskaźnik koniunktury wg makroregionów

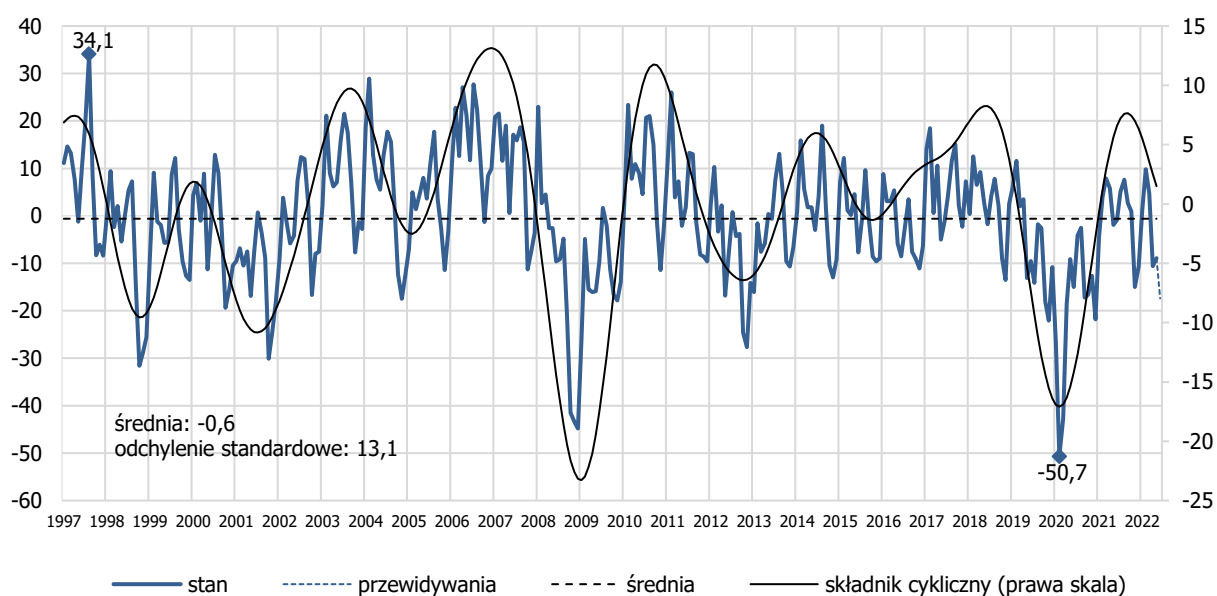
2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD

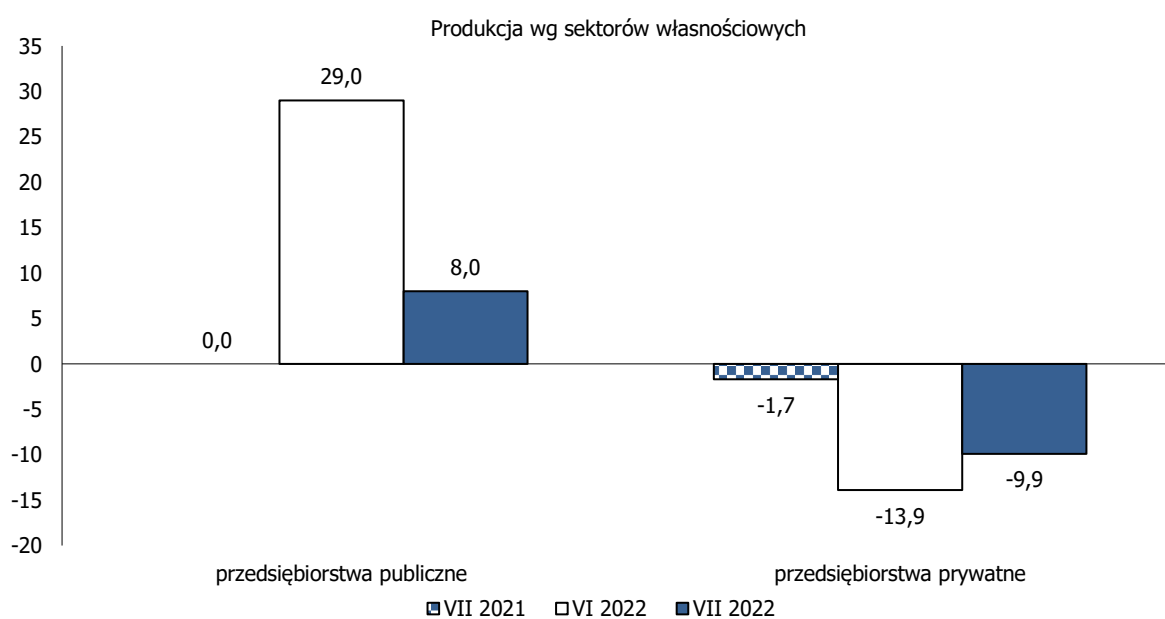
- (1) produkcja
- (2) zamówienia ogółem
- (3) zamówienia eksportowe
- (4) zapasy wyrobów gotowych
- (5) ceny
- (6) zatrudnienie
- (7) sytuacja finansowa
- (8) ogólna sytuacja gospodarki polskiej
- (9) wykorzystanie mocy produkcyjnych
- (10) konkurencyjność towarów zagranicznych

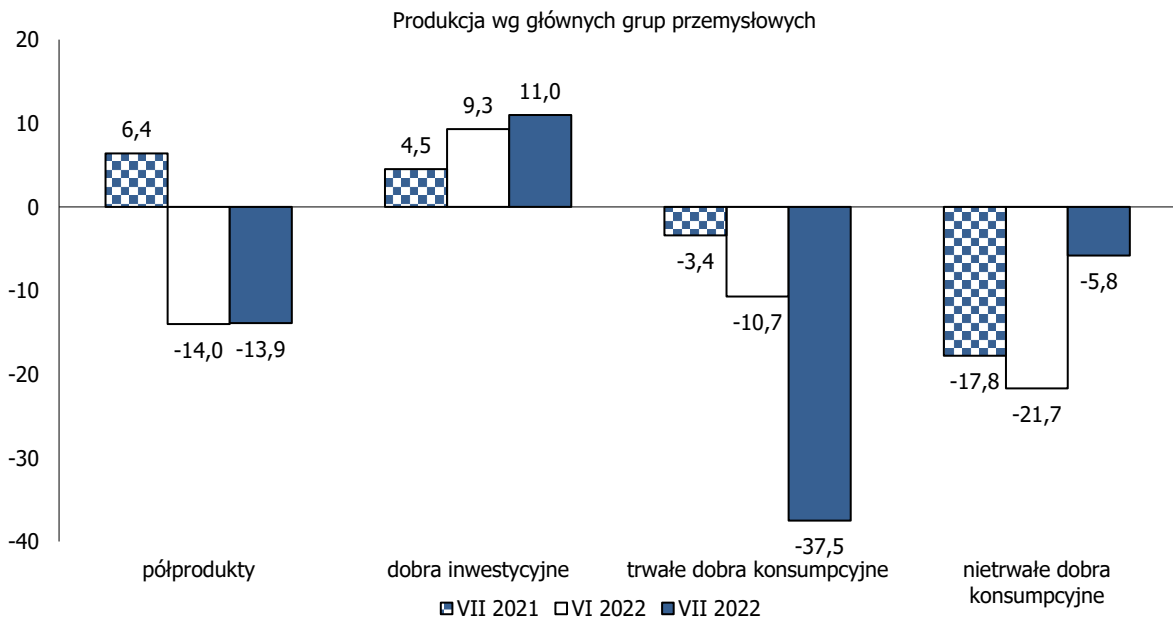
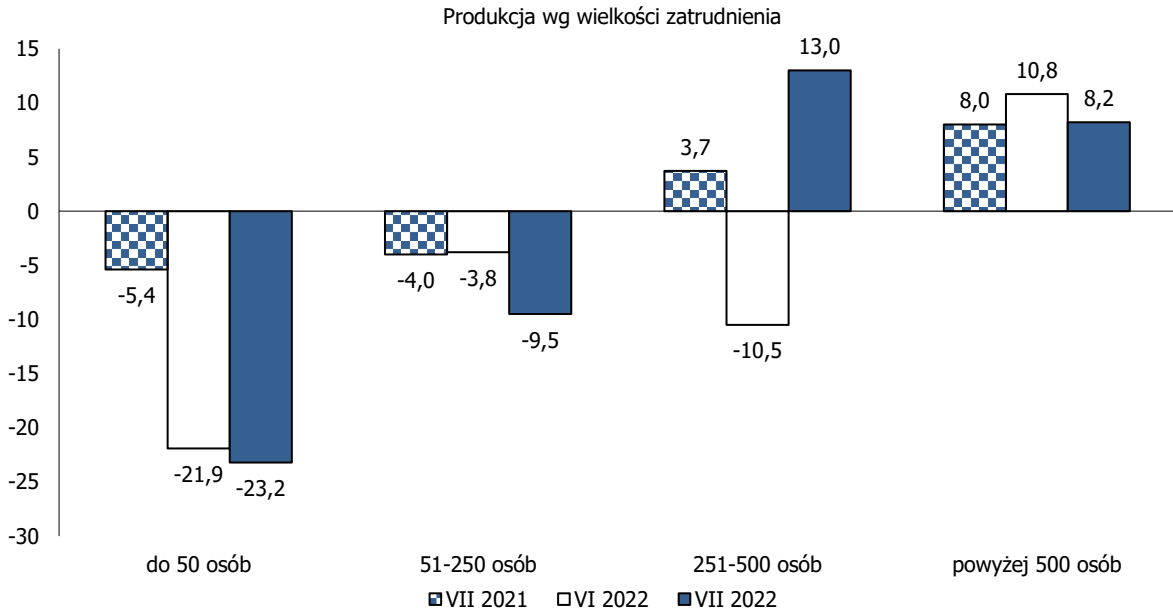
3. SALDA I ICH SKŁADOWE

1. Produkcja

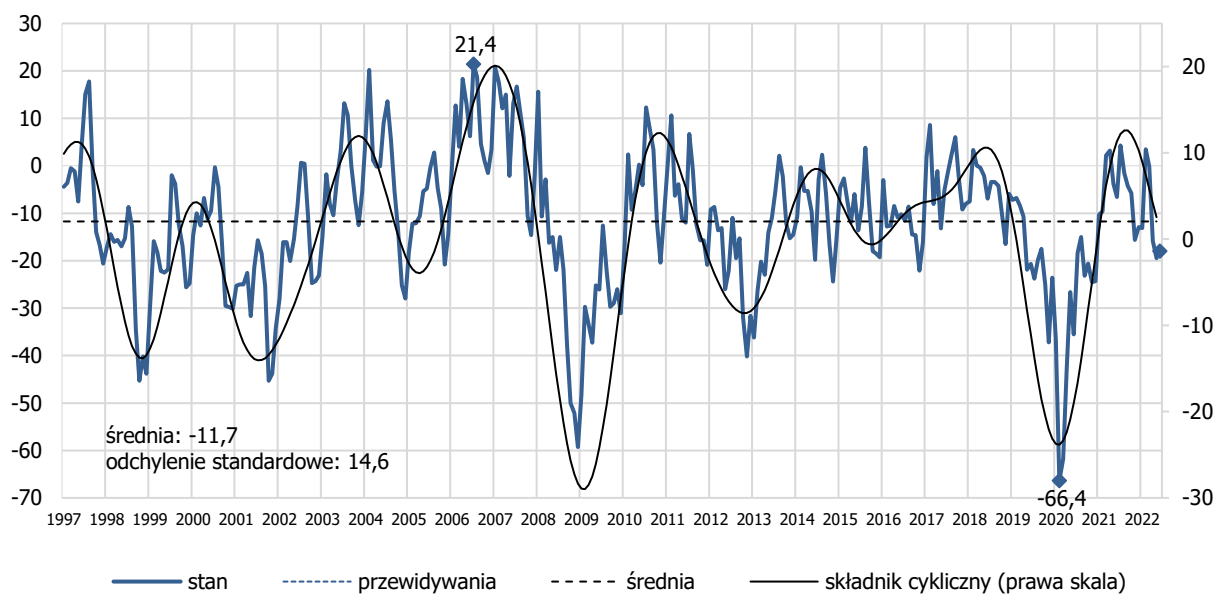

	VII'21	IV'22	V'22	VI'22	VII'22	przewidywania
wzrost	23,8	26,9	24,3	22,2	20,4	16,9
brak zmiany	50,5	56,0	56,1	44,9	50,3	48,8
spadek	25,7	17,1	19,6	32,8	29,3	34,3
saldo	-1,9	9,8	4,7	-10,6	-8,9	-17,4

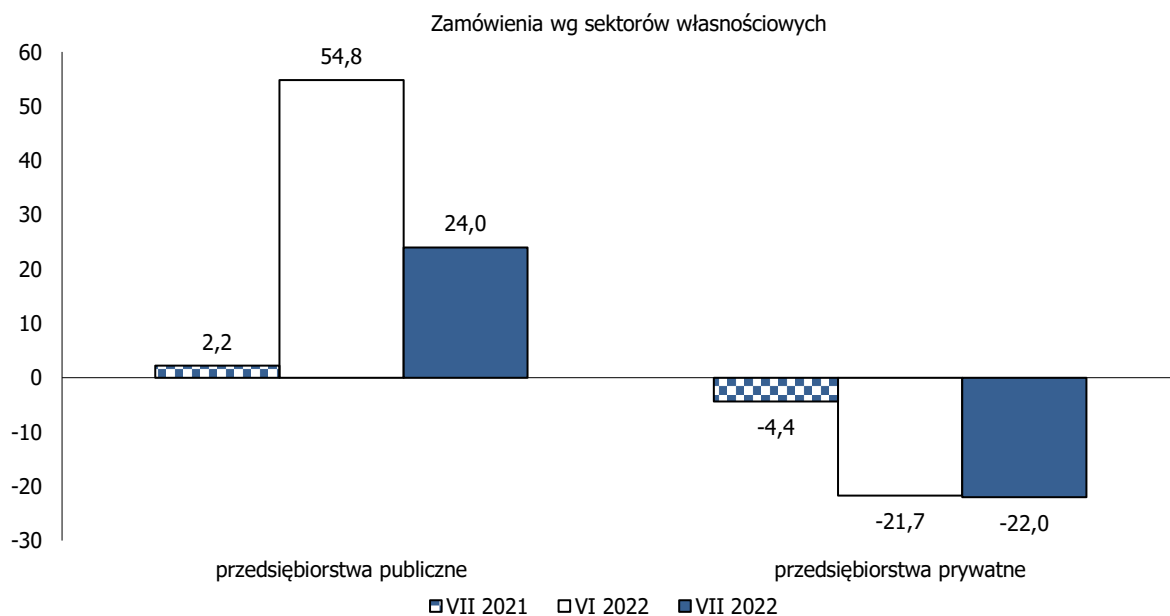

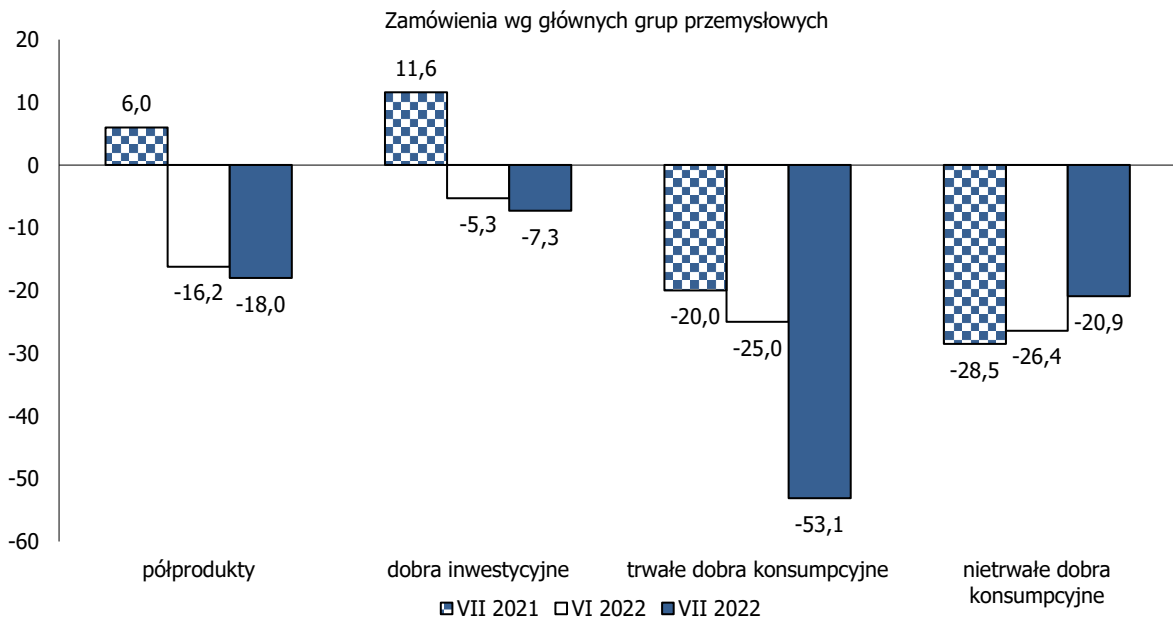
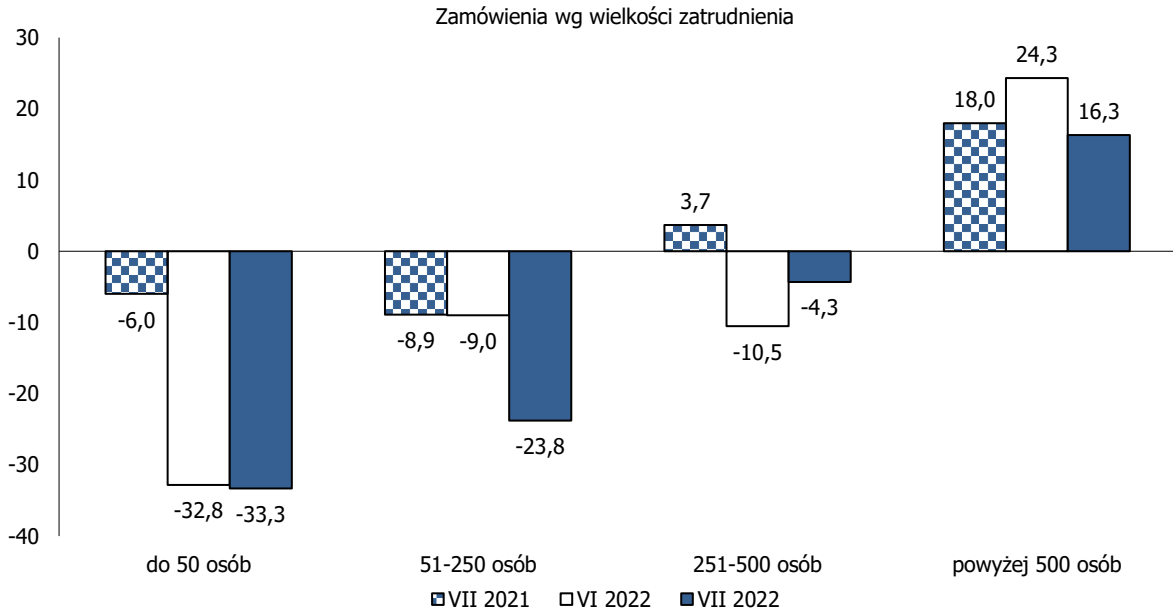

2. Zamówienia ogółem

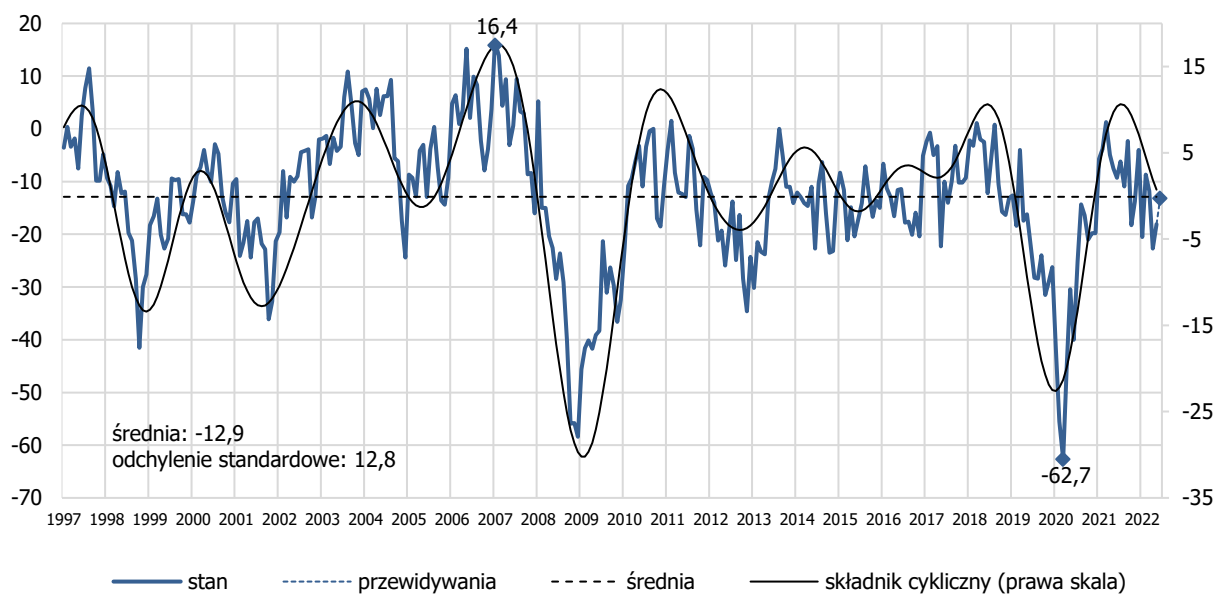

	VII'21	IV'22	V'22	VI'22	VII'22	przewidywania
wzrost	23,6	25,6	22,6	22,2	17,8	18,7
brak zmiany	49,0	52,3	54,5	39,8	44,9	44,7
spadek	27,4	22,1	22,9	38,0	37,3	36,7
saldo	-3,8	3,5	-0,2	-15,8	-19,5	-18,0

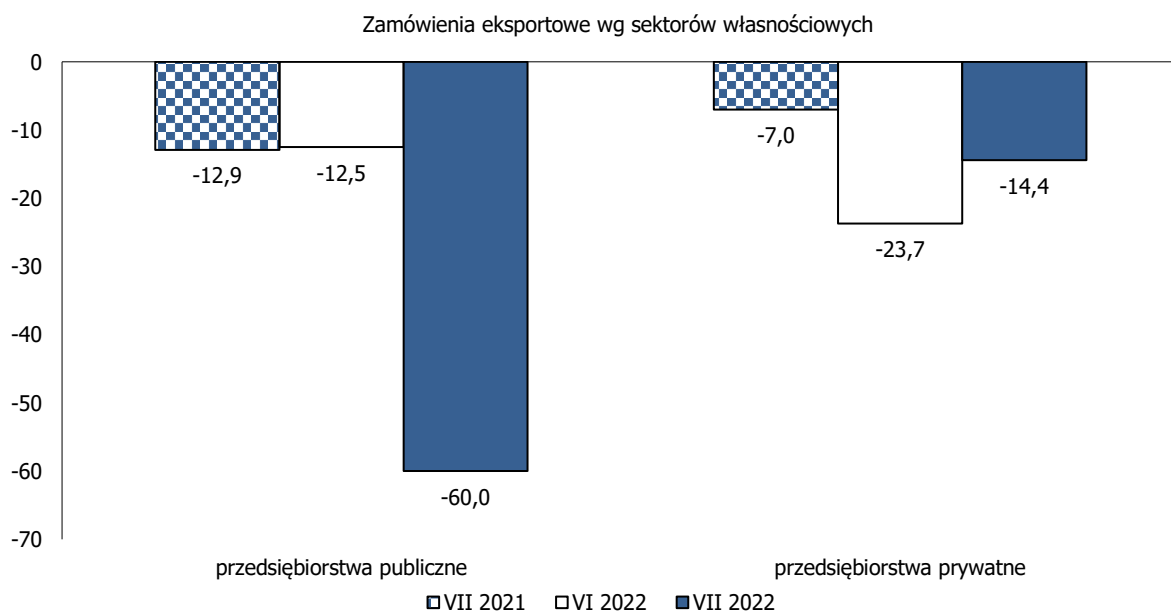

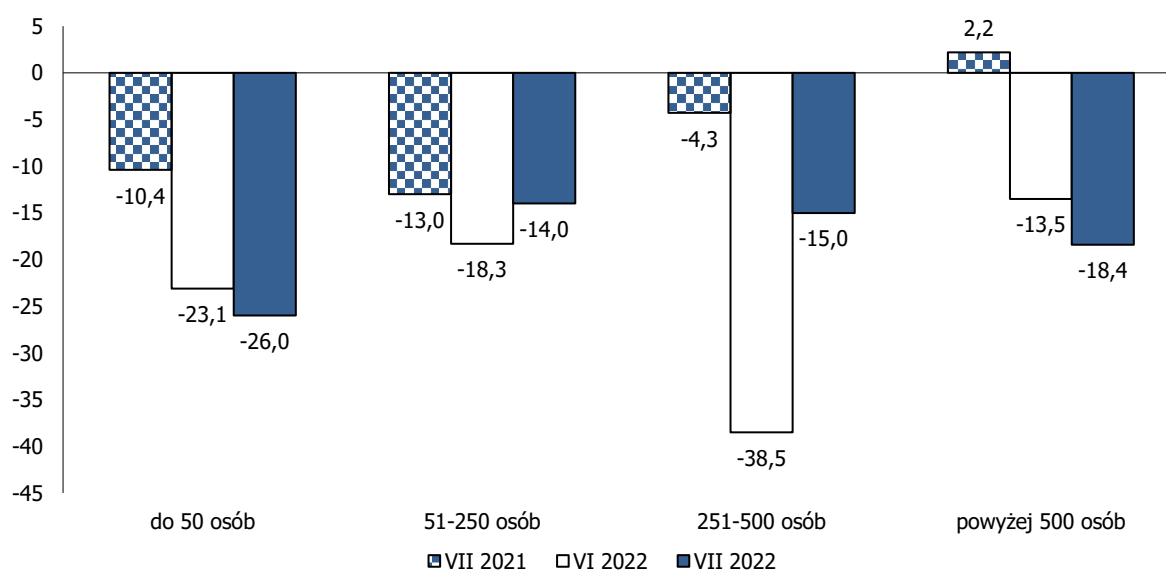
3. Zamówienia eksportowe

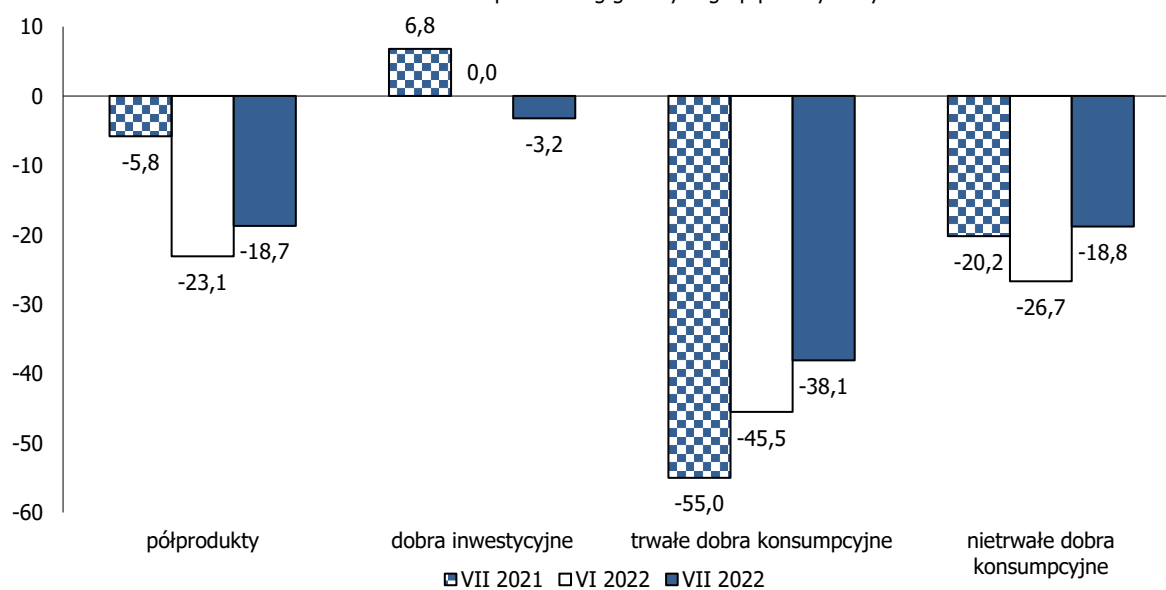
	VII'21	IV'22	V'22	VI'22	VII'22	przewidywania
wzrost	18,0	16,7	20,8	13,9	14,9	16,8
brak zmiany	56,5	58,0	46,5	49,5	52,1	53,2
spadek	25,5	25,4	32,7	36,6	33,0	30,0
nie dotyczy	26,7	67,4	26,9	18,7	22,3	22,3
saldo	-7,5	-8,7	-11,8	-22,7	-18,1	-13,2

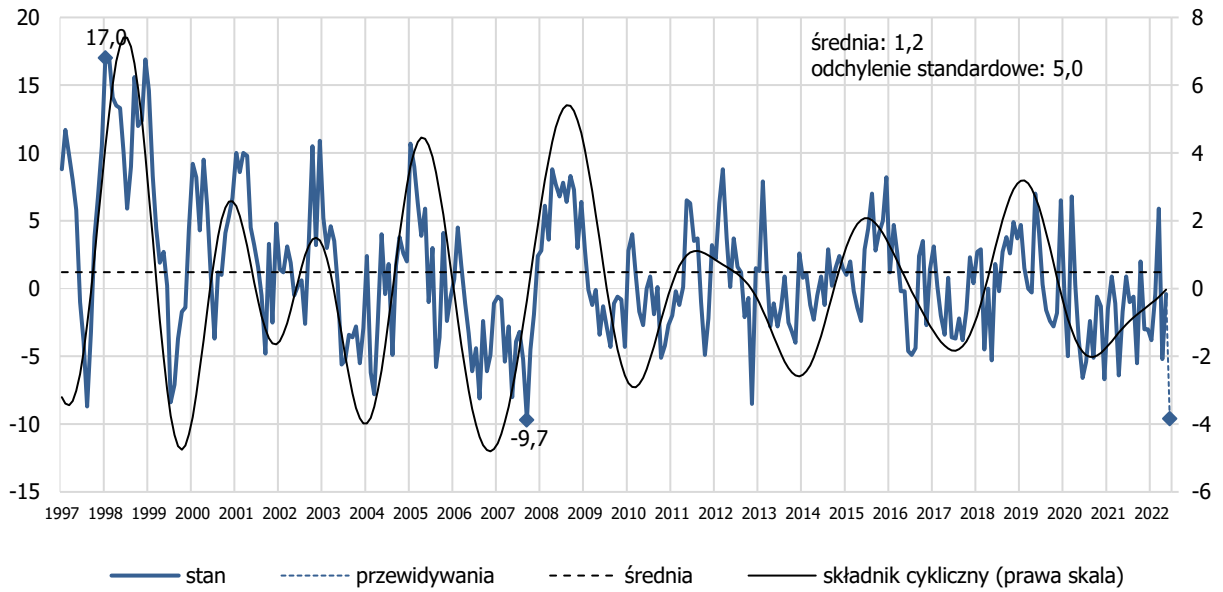
Zamówienia eksportowe wg wielkości zatrudnienia

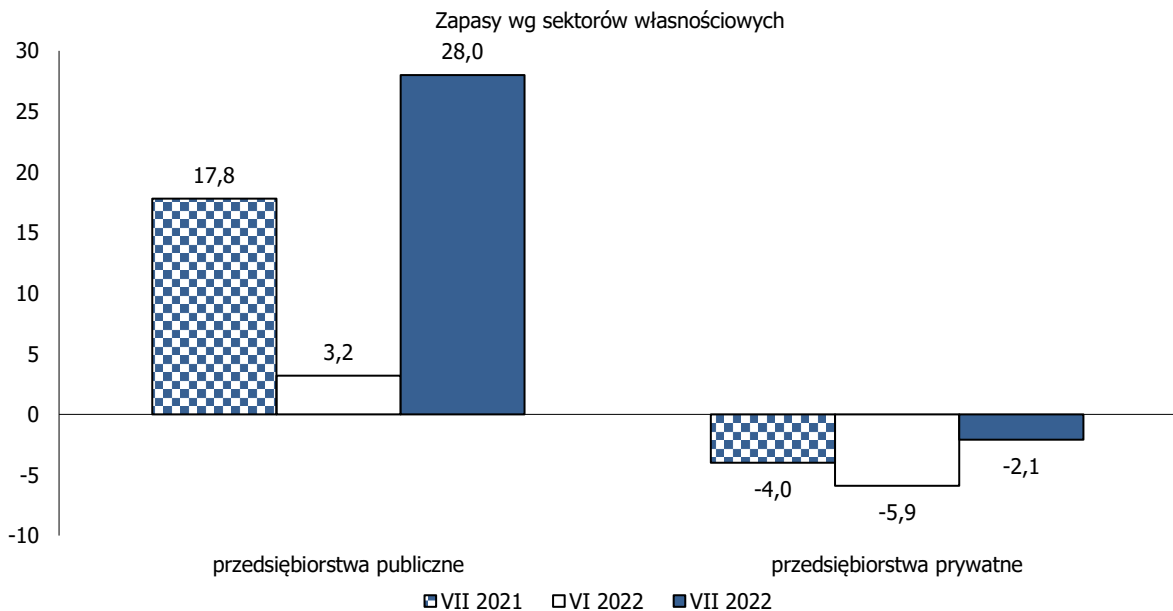
Zamówienia eksportowe wg głównych grup przemysłowych

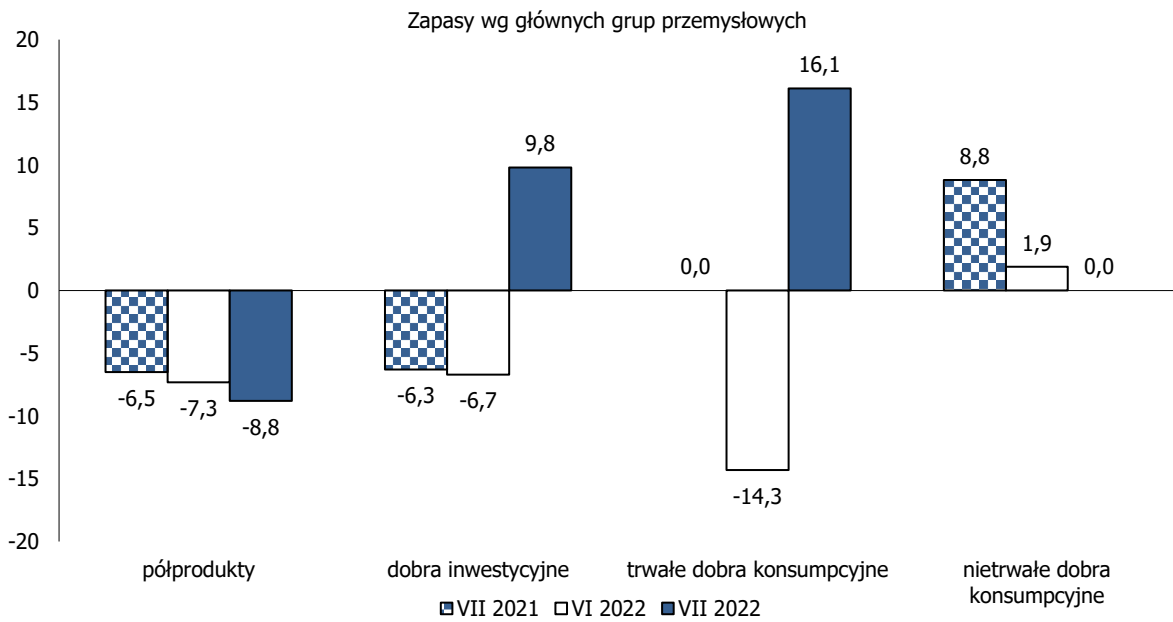
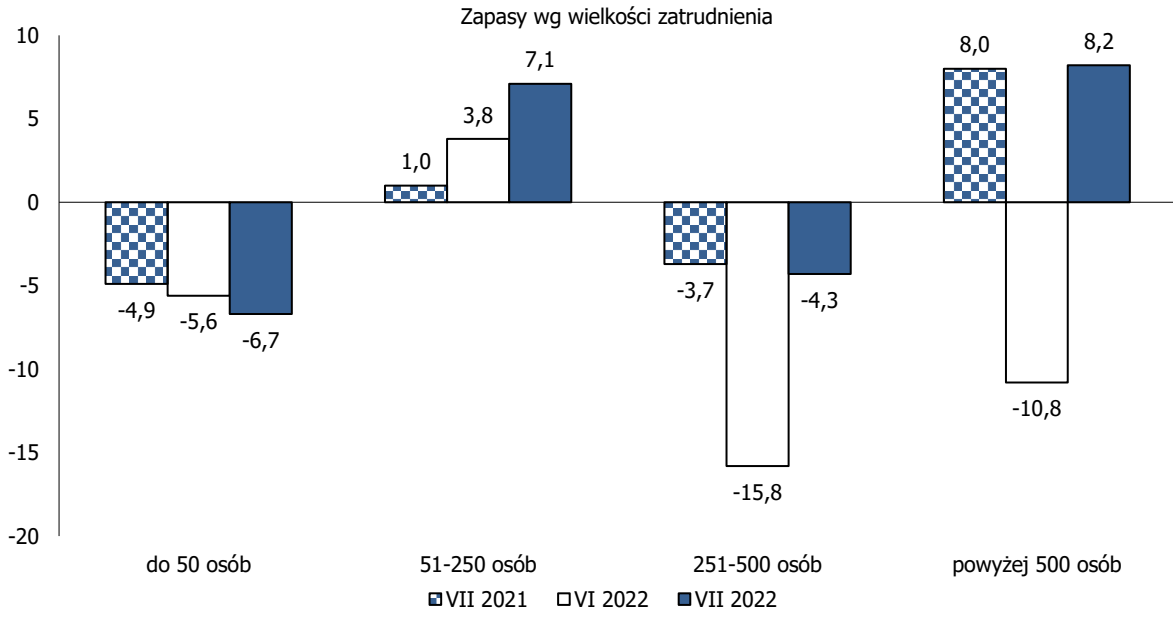

4. Zapasy

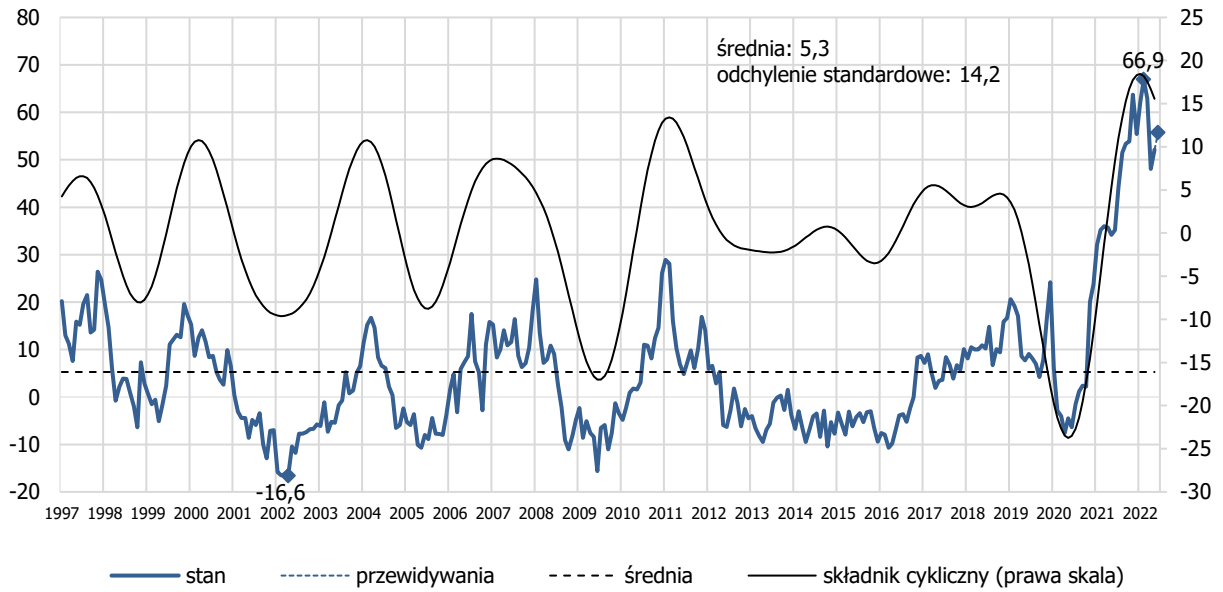

	VII'21	IV'22	V'22	VI'22	VII'22	przewidywania
wzrost	14,5	14,0	16,2	13,4	15,3	7,9
brak zmiany	69,4	71,6	73,6	68,0	68,9	74,6
spadek	16,2	14,4	10,2	18,6	15,8	17,5
saldo	-1,7	-0,4	5,9	-5,2	-0,4	-9,6

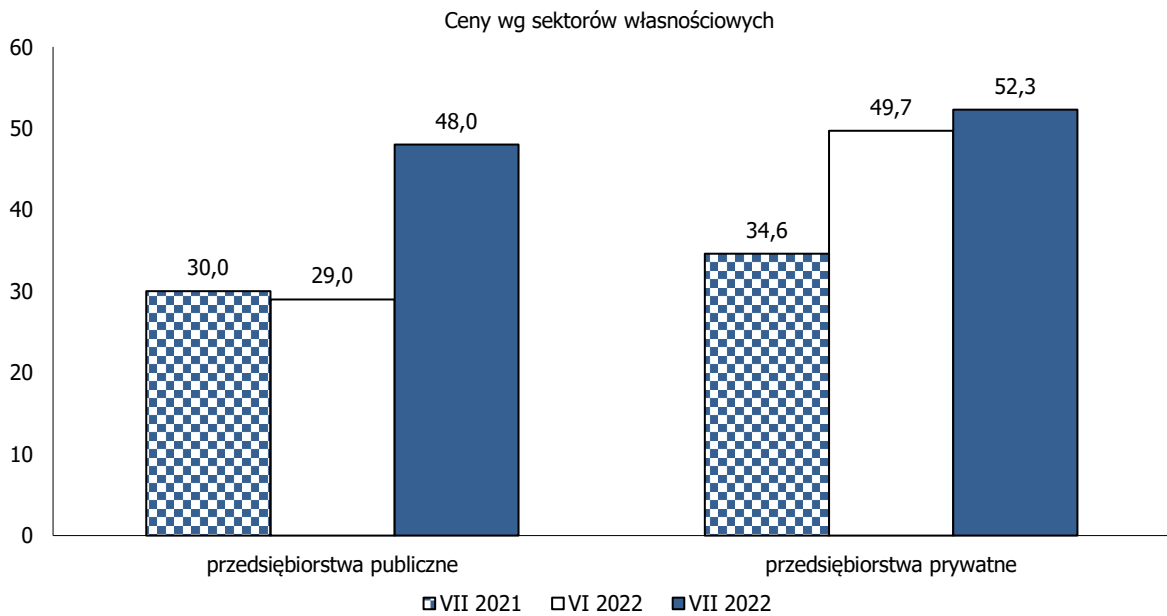

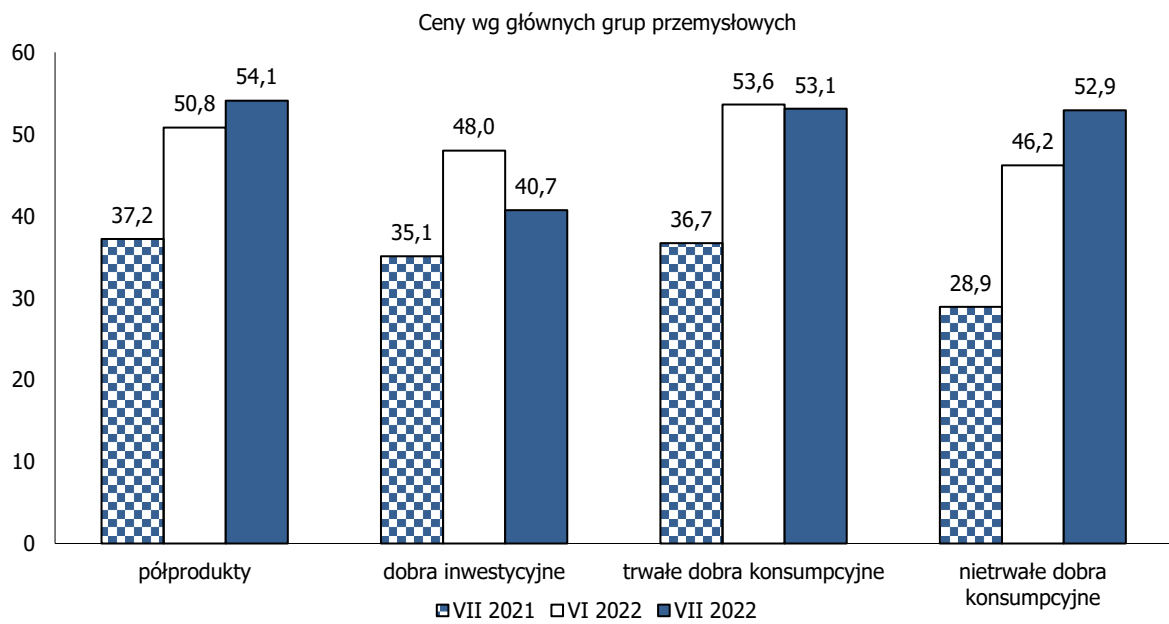
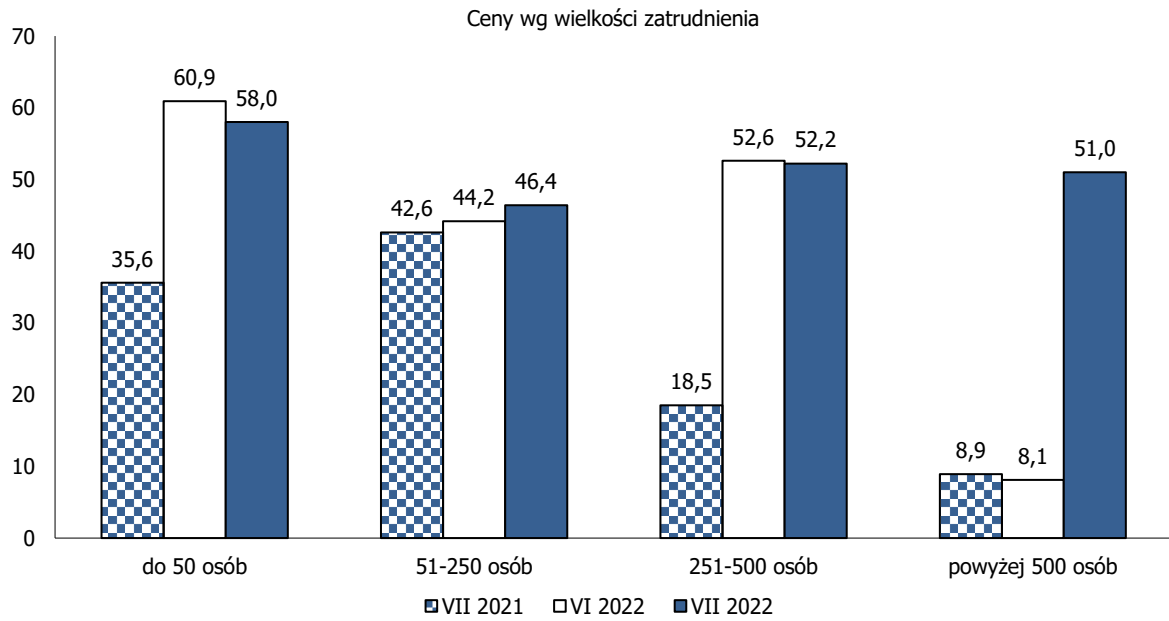

5. Ceny

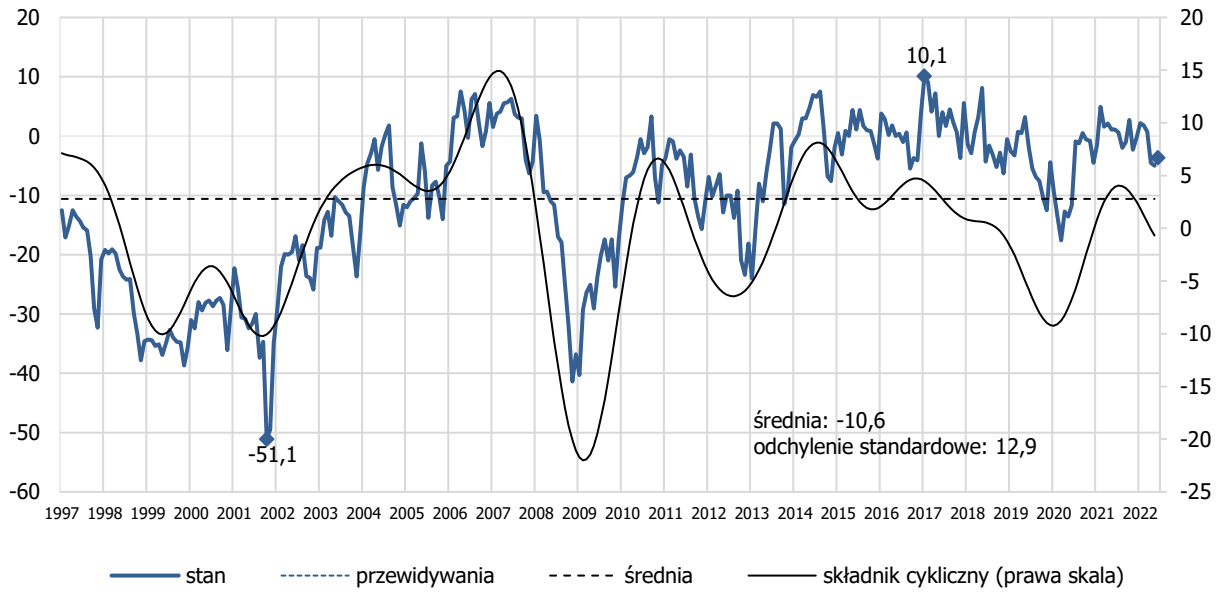

	VII'21	IV'22	V'22	VI'22	VII'22	przewidywania
wzrost	37,4	69,3	64,5	53,8	56,0	58,9
brak zmiany	59,4	28,3	33,9	40,4	40,1	37,8
spadek	3,2	2,4	1,6	5,7	3,9	3,3
saldo	34,2	66,9	62,9	48,1	52,1	55,7

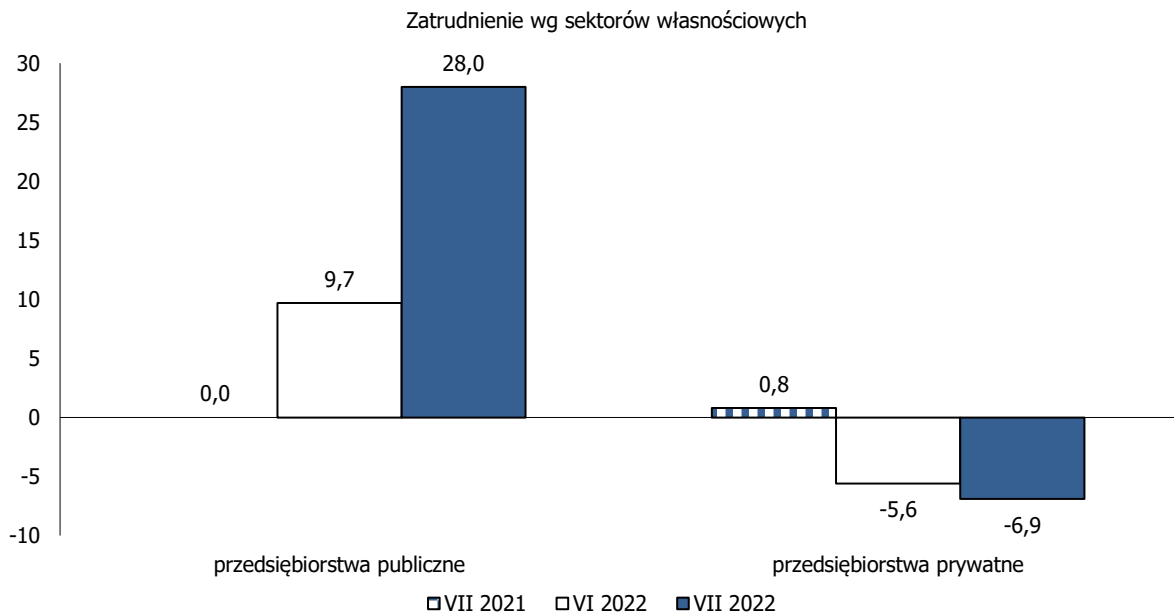

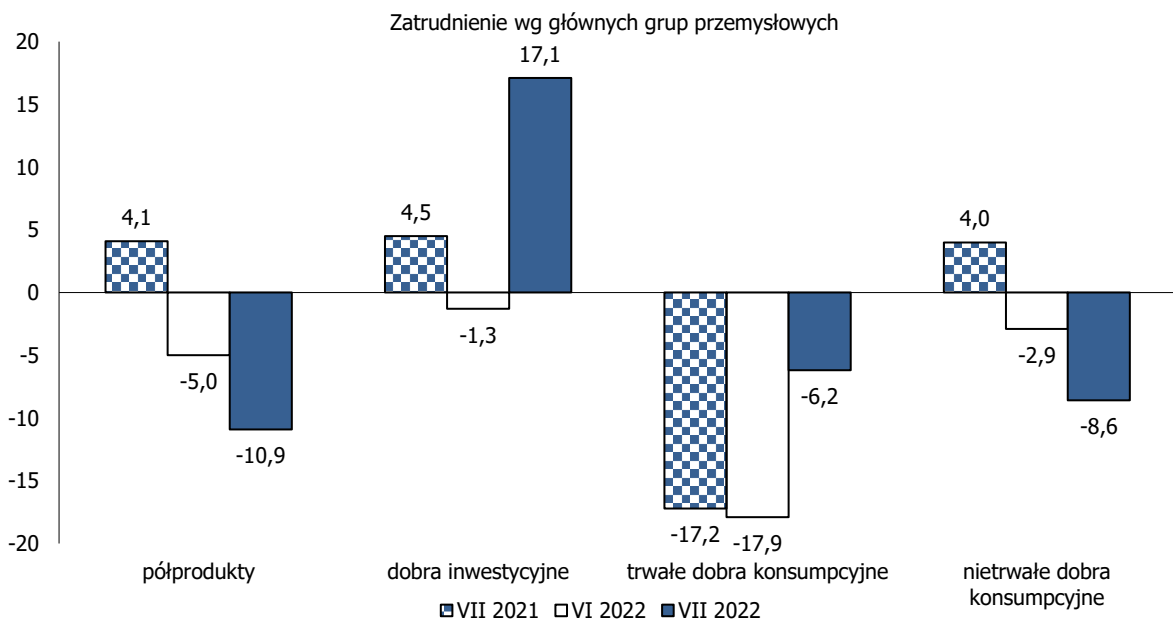
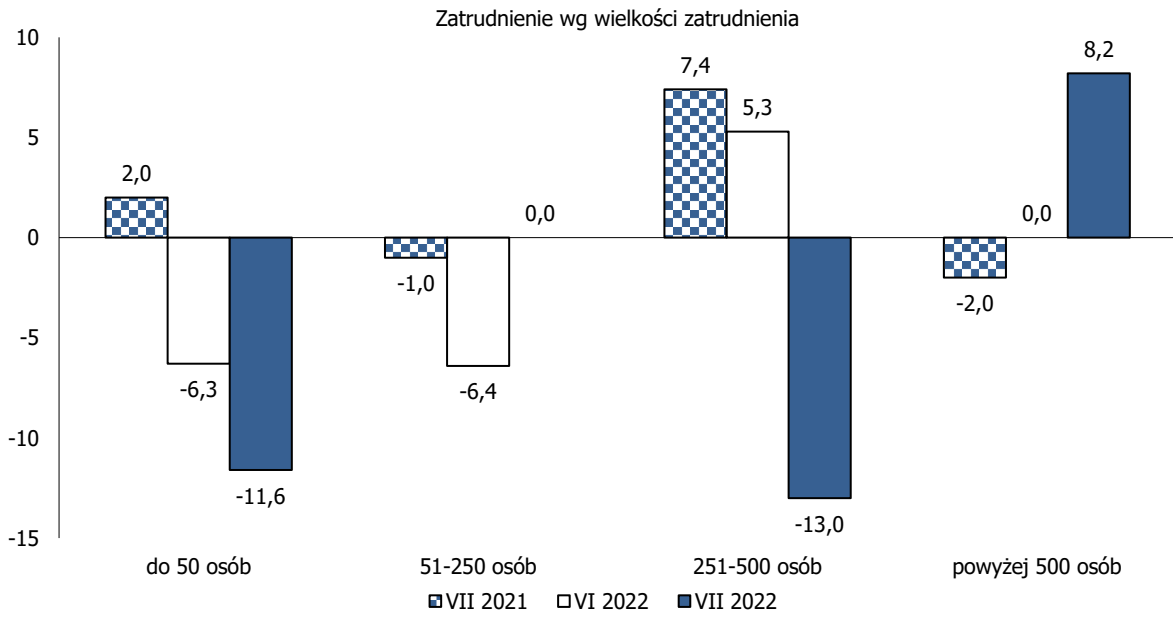

6. Zatrudnienie

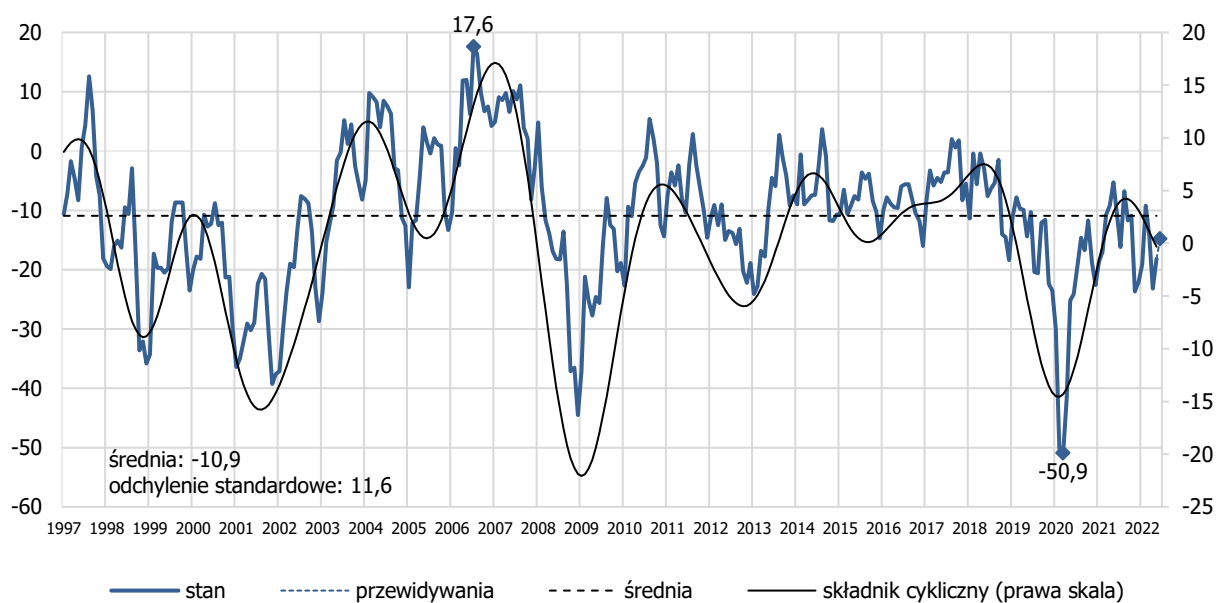

	VII'21	IV'22	V'22	VI'22	VII'22	przewidywania
wzrost	14,2	11,5	10,4	8,7	12,0	11,5
brak zmiany	72,7	78,9	80,0	78,2	71,0	73,3
spadek	13,1	9,7	9,6	13,1	17,0	15,2
saldo	1,1	1,8	0,7	-4,5	-5,0	-3,7

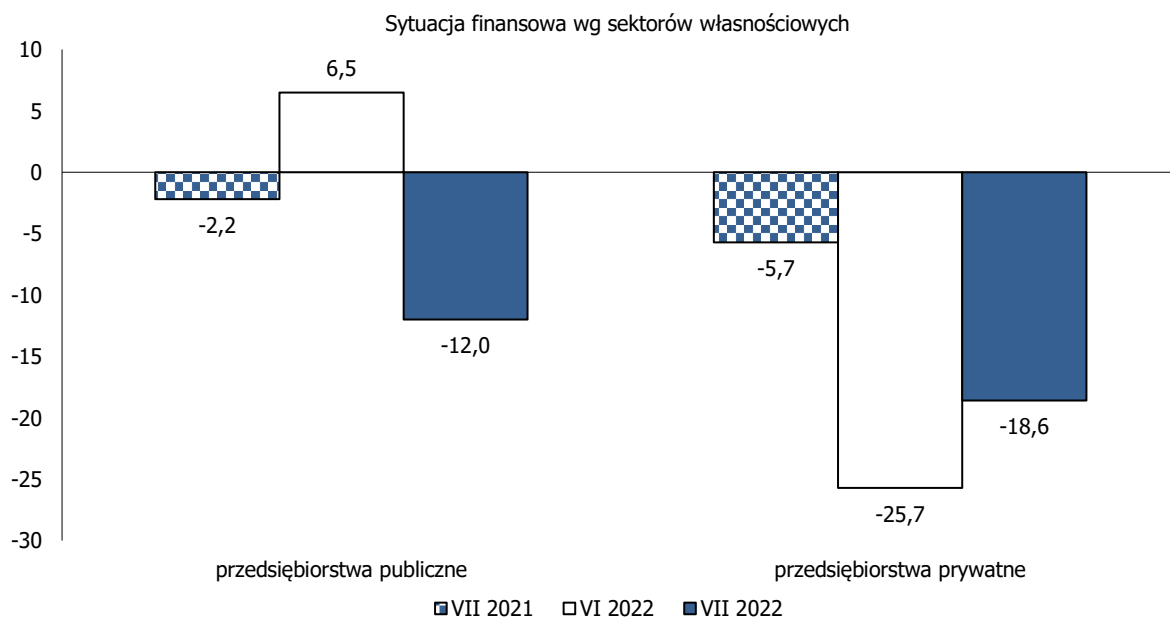

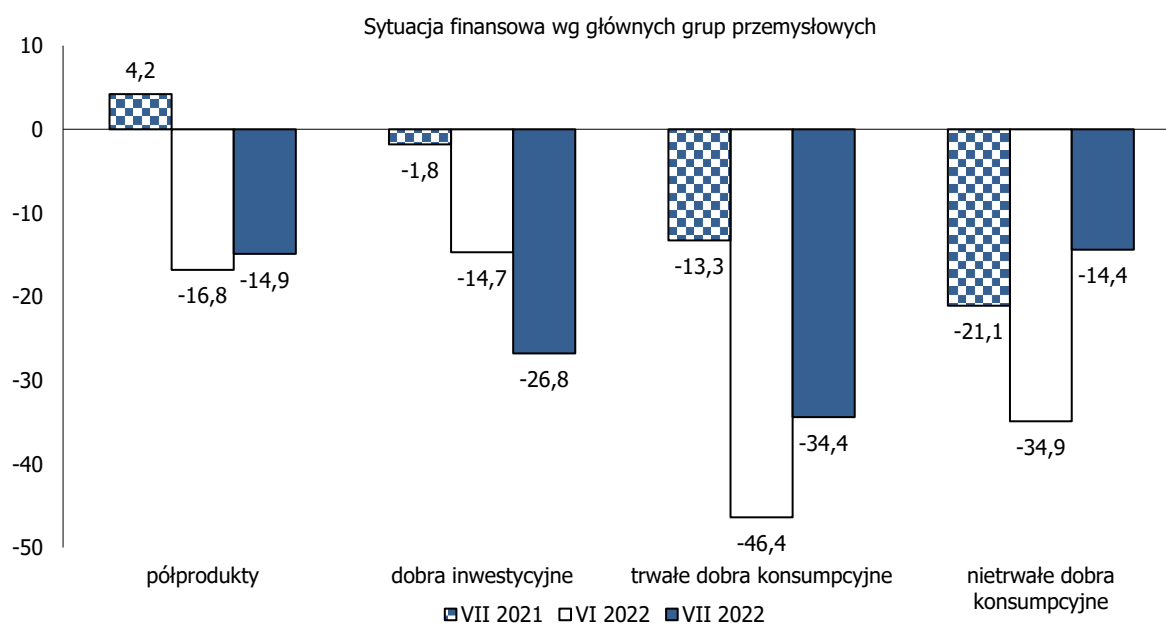
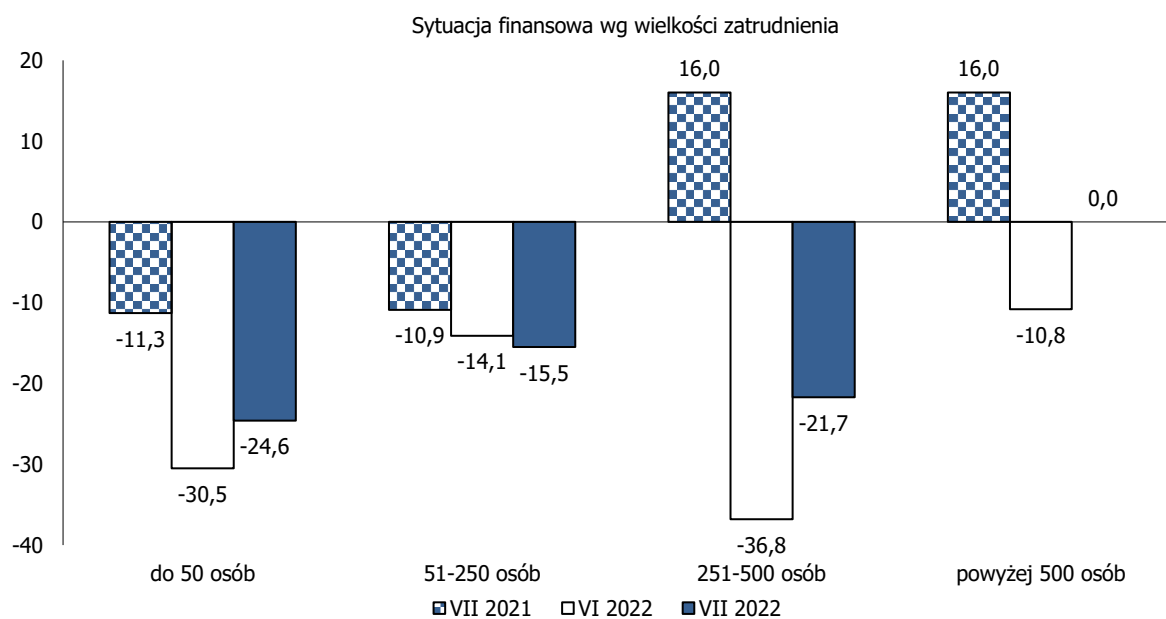

7. Sytuacja finansowa

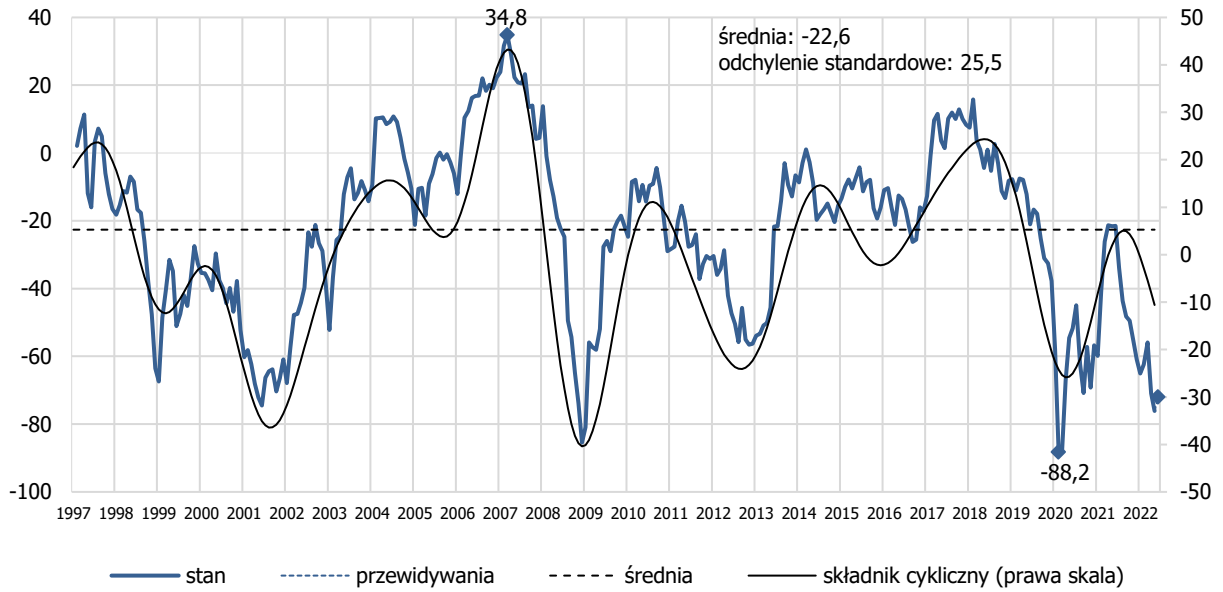

	VII'21	IV'22	V'22	VI'22	VII'22	przewidywania
poprawa	12,8	15,8	12,6	10,6	11,3	13,9
brak zmiany	69,1	59,3	60,5	55,6	59,2	57,4
pogorszenie	18,1	24,9	26,9	33,8	29,5	28,7
saldo	-5,3	-9,2	-14,3	-23,2	-18,2	-14,8

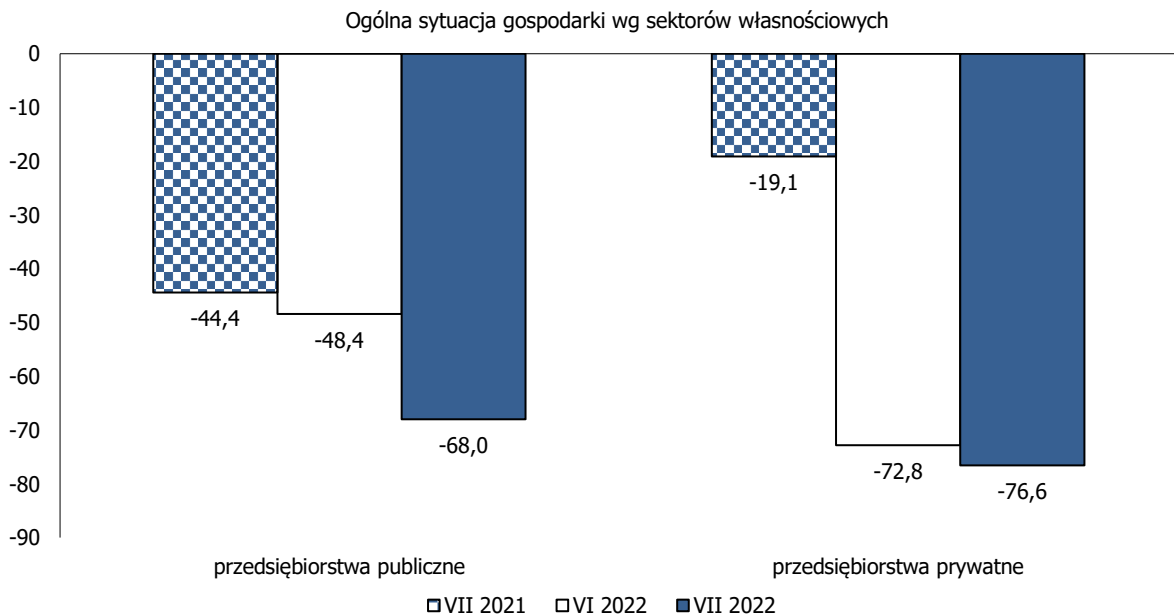

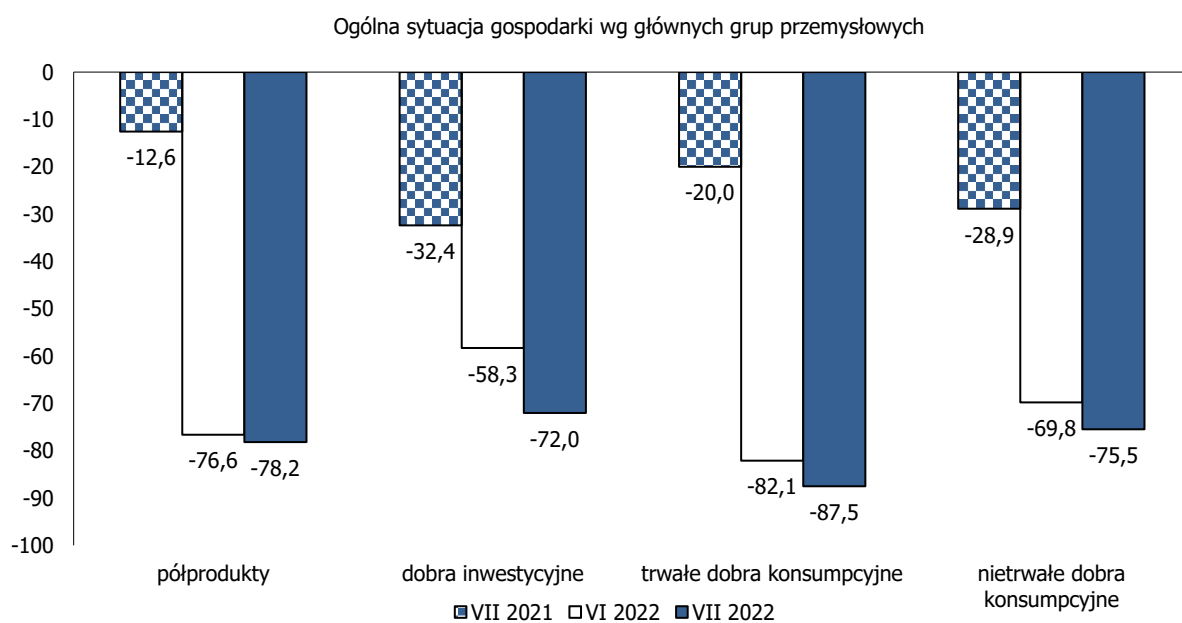
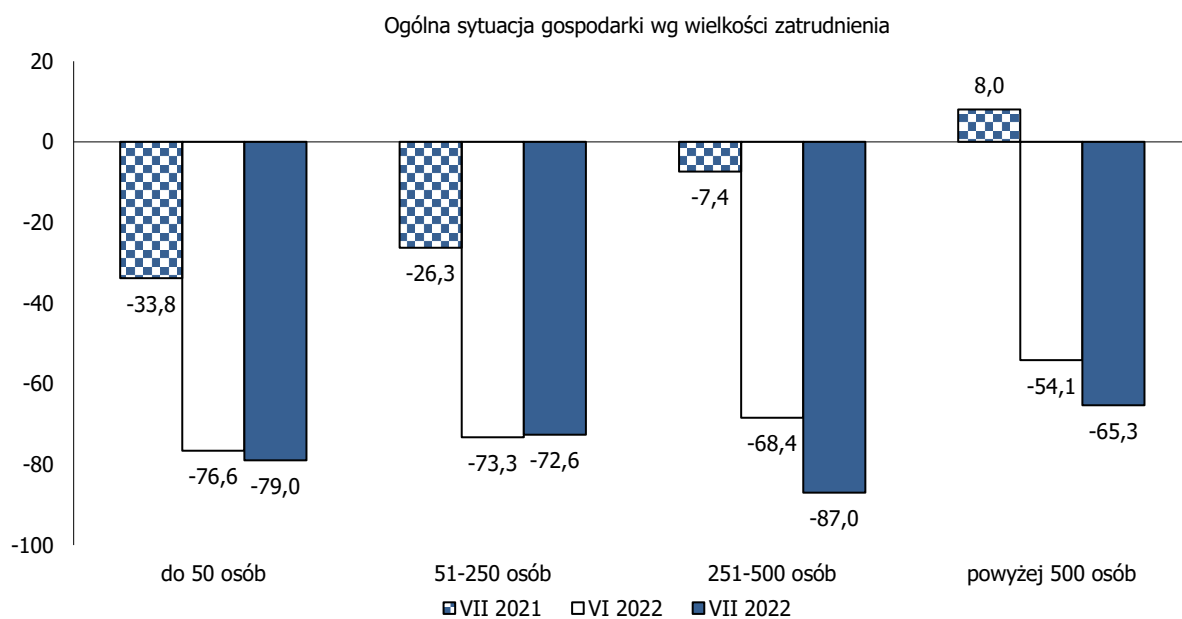

8. Ogólna sytuacja gospodarki

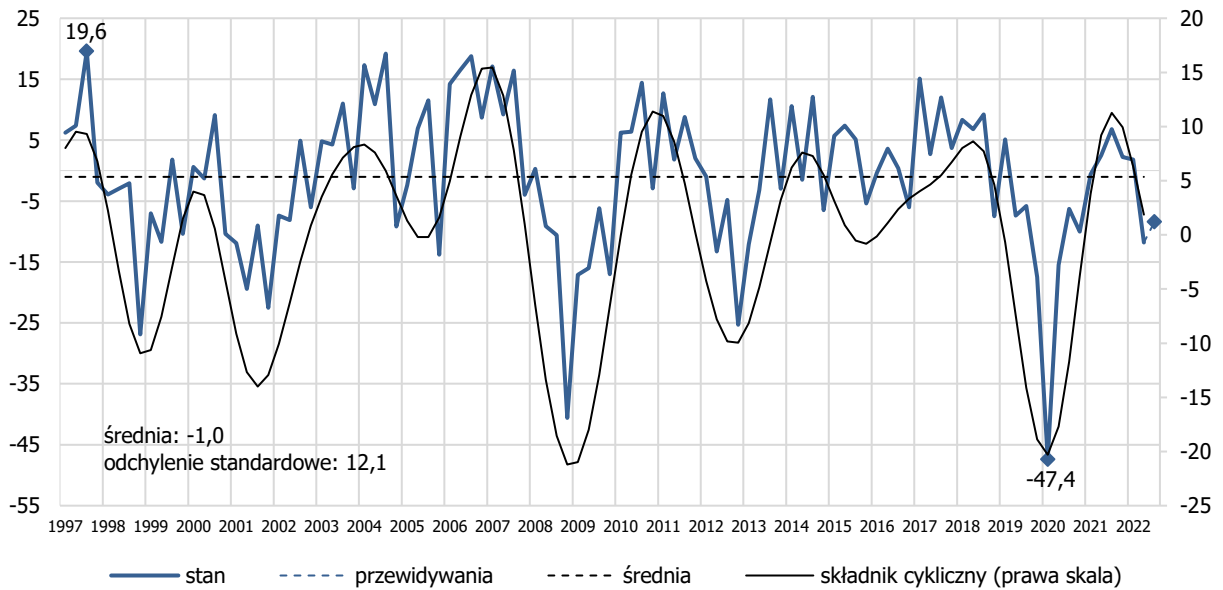

	VII'21	IV'22	V'22	VI'22	VII'22	przewidywania
poprawa	15,7	3,6	2,8	2,3	0,4	2,8
brak zmiany	47,0	30,4	38,4	24,6	23,0	22,3
pogorszenie	37,3	66,0	58,7	73,1	76,5	74,8
saldo	-21,6	-62,4	-55,9	-70,9	-76,1	-72,0

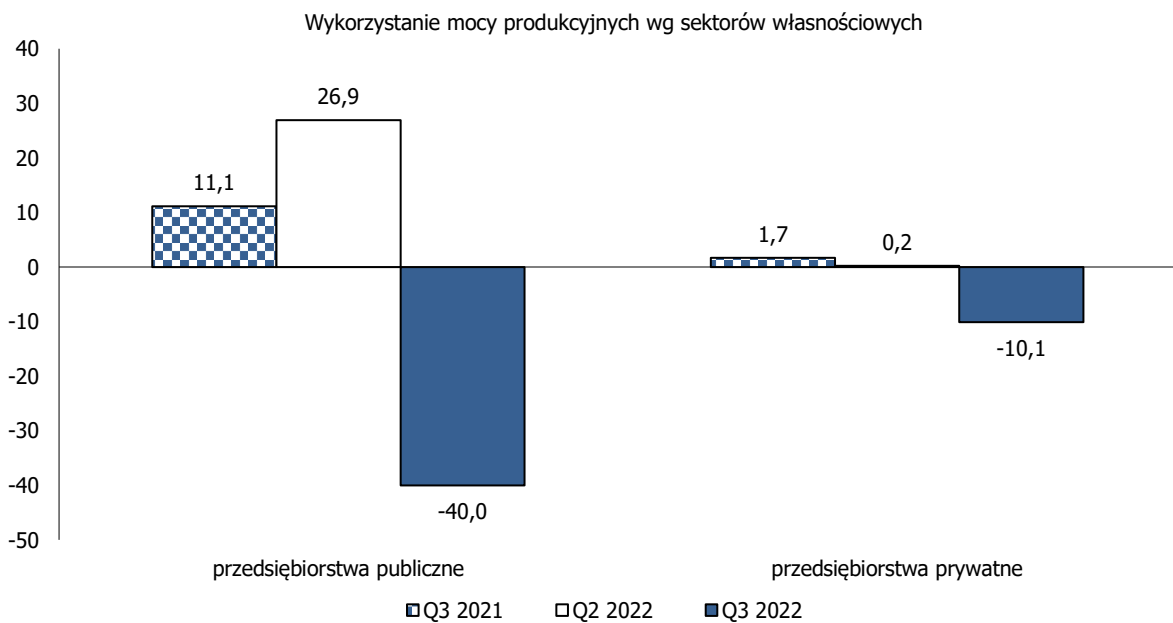

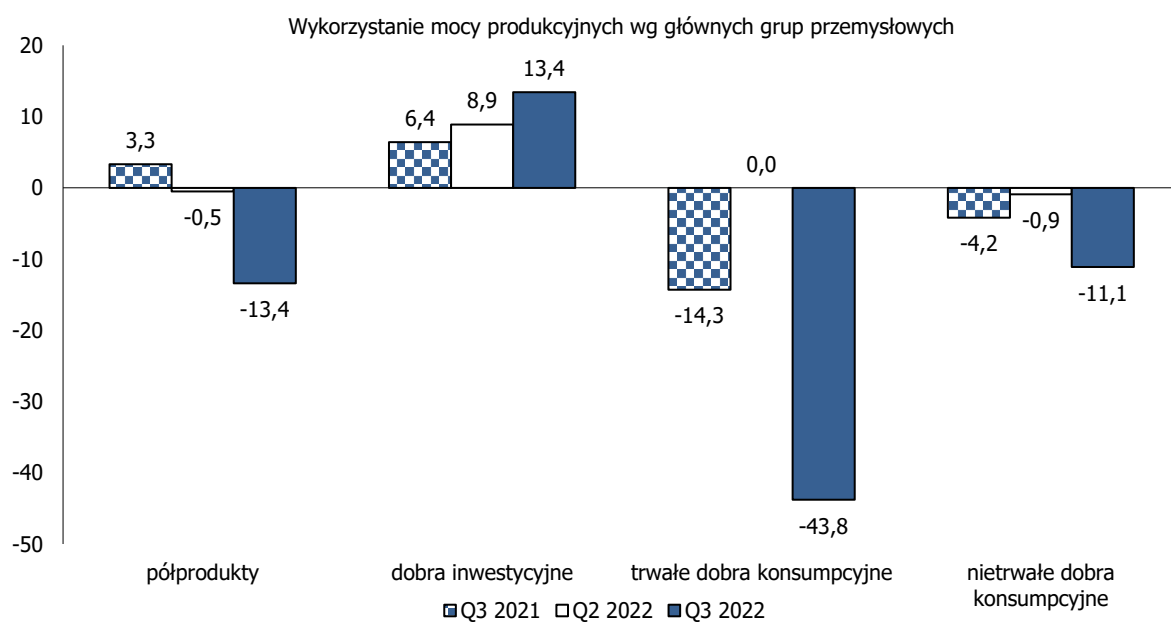
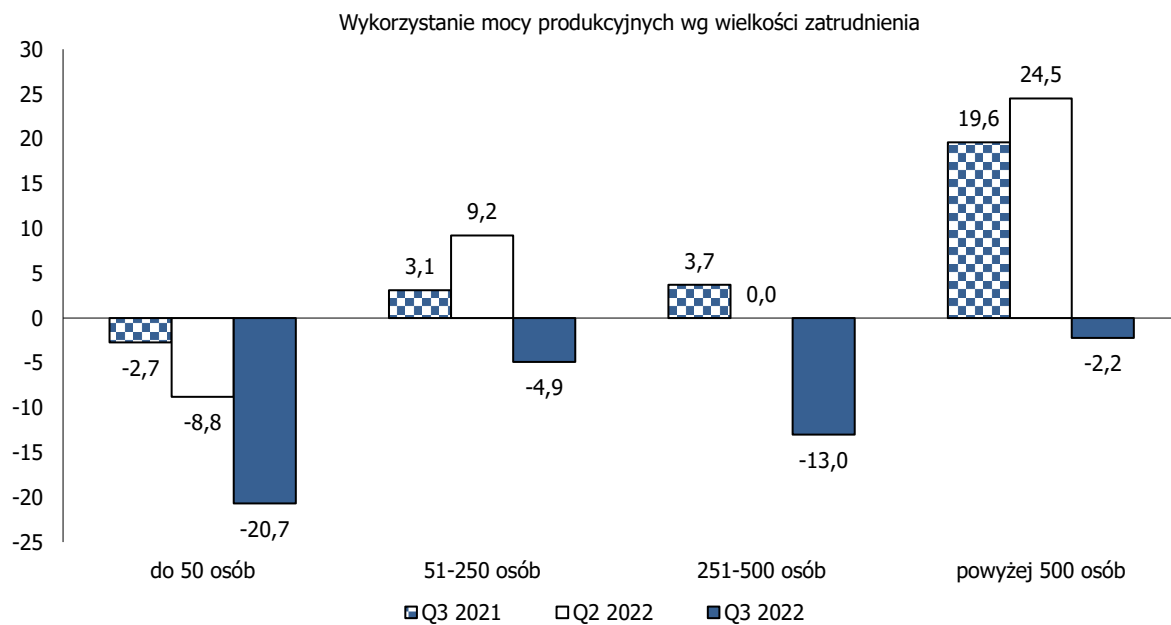

9. Wykorzystanie mocy produkcyjnych

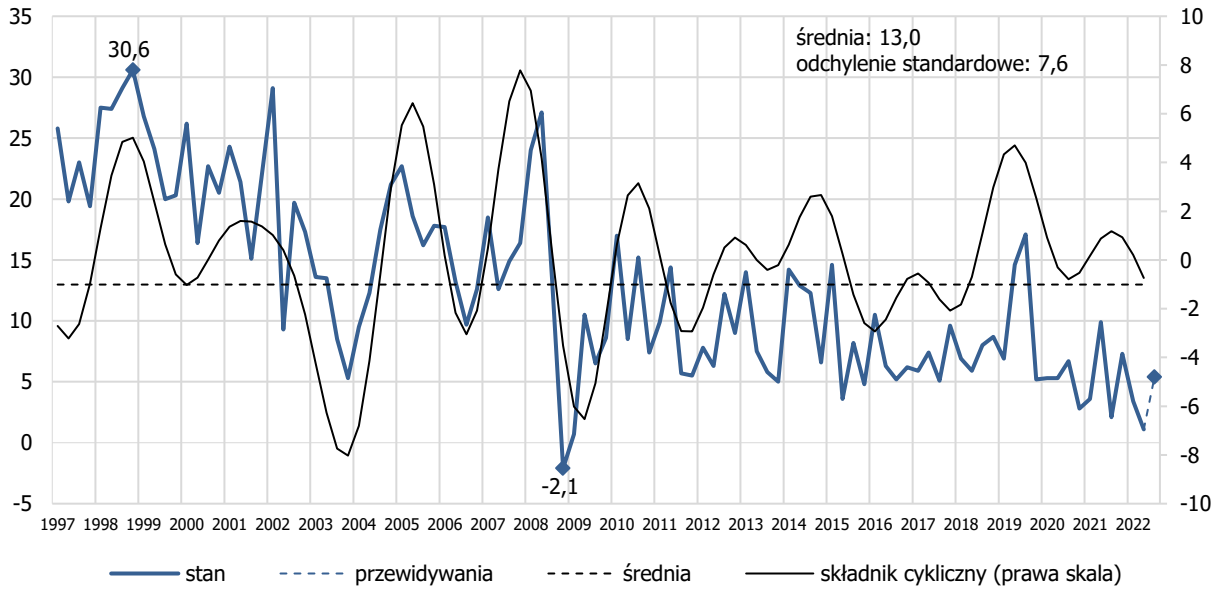

	Q3 2021	Q4 2021	Q1 2022	Q2 2022	Q3 2022	przewidywania
wzrost	21,0	20,7	19,0	16,7	15,6	15,5
brak zmiany	60,6	65,4	64,2	68,4	57,0	60,5
spadek	18,4	13,9	16,8	14,9	27,4	23,9
saldo	2,5	6,8	2,2	1,8	-11,8	-8,4
stopień wykorzystania mocy produkcyjnych (%)	43,3	49,6	34,0	34,9	35,8	35,1

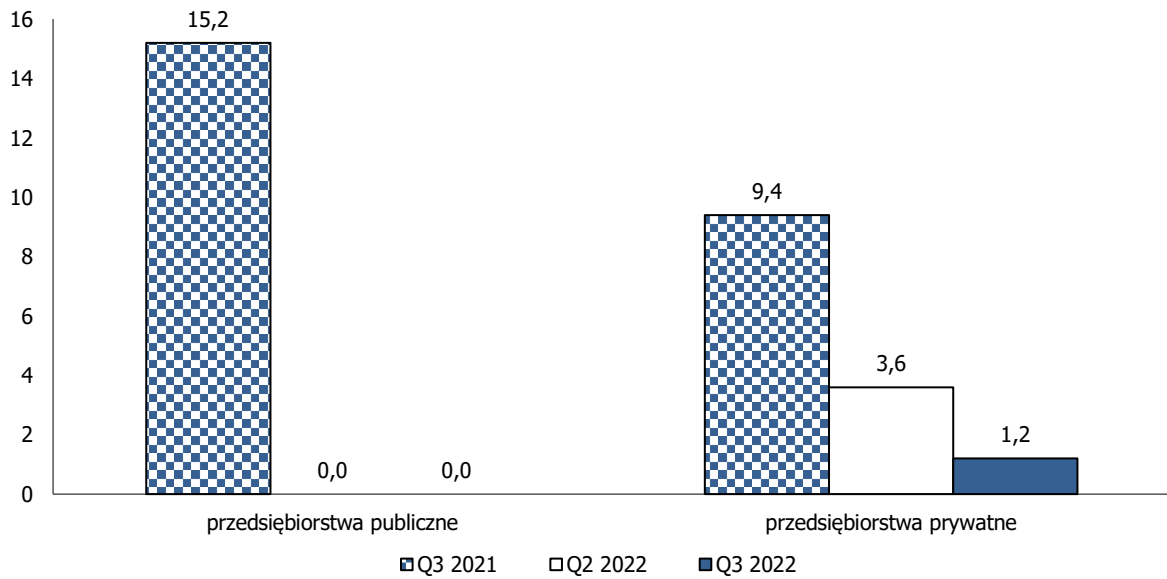

10. Konkurencyjność towarów zagranicznych

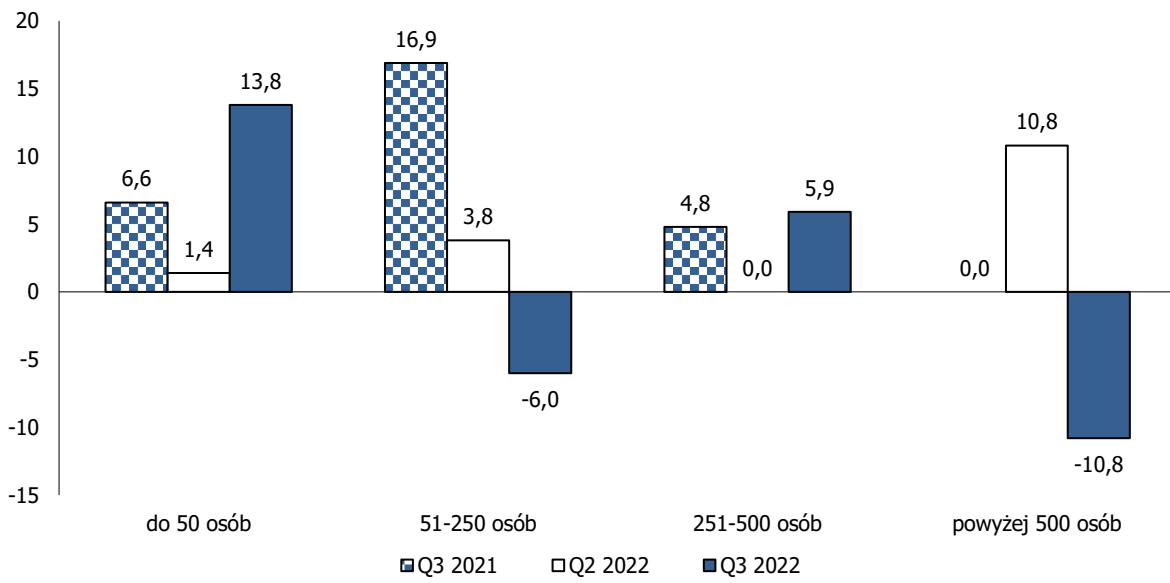

	Q3 2021	Q4 2021	Q1 2022	Q2 2022	Q3 2022	przewidywania
wzrost	14,5	12,7	16,2	12,4	10,3	13,2
brak zmiany	81,0	76,8	74,8	78,6	80,4	79,0
spadek	4,5	10,5	8,9	9,0	9,2	7,8
trudno ocenić	40,9	45,2	47,5	60,9	63,1	72,0
saldo	9,9	2,1	7,3	3,4	1,1	5,4

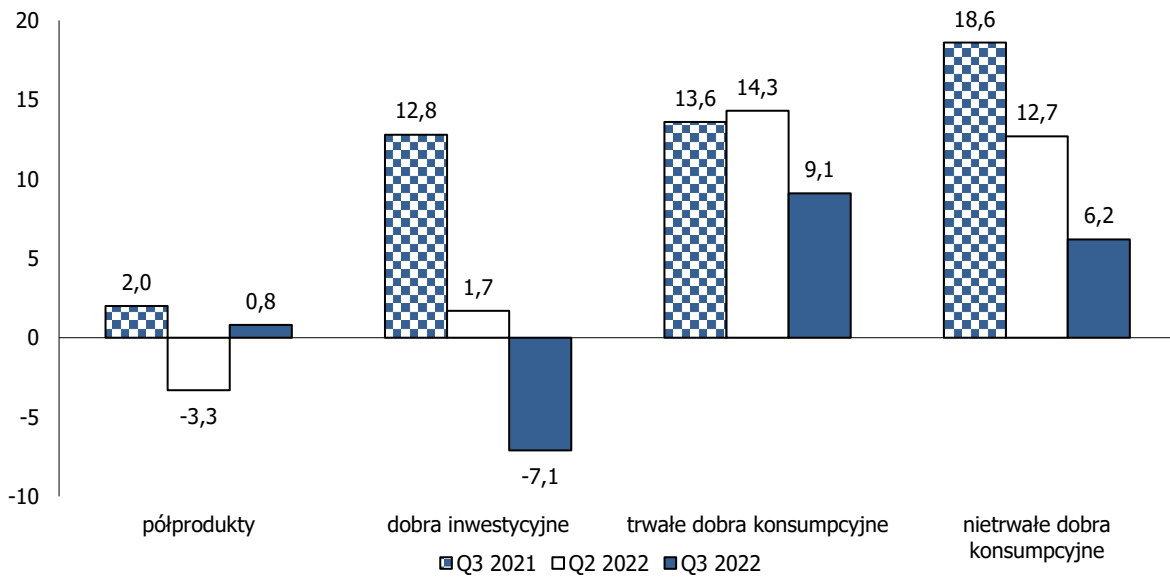
Konkurencyjność wyrobów zagranicznych na rynku krajowym wg sektorów własnościowych

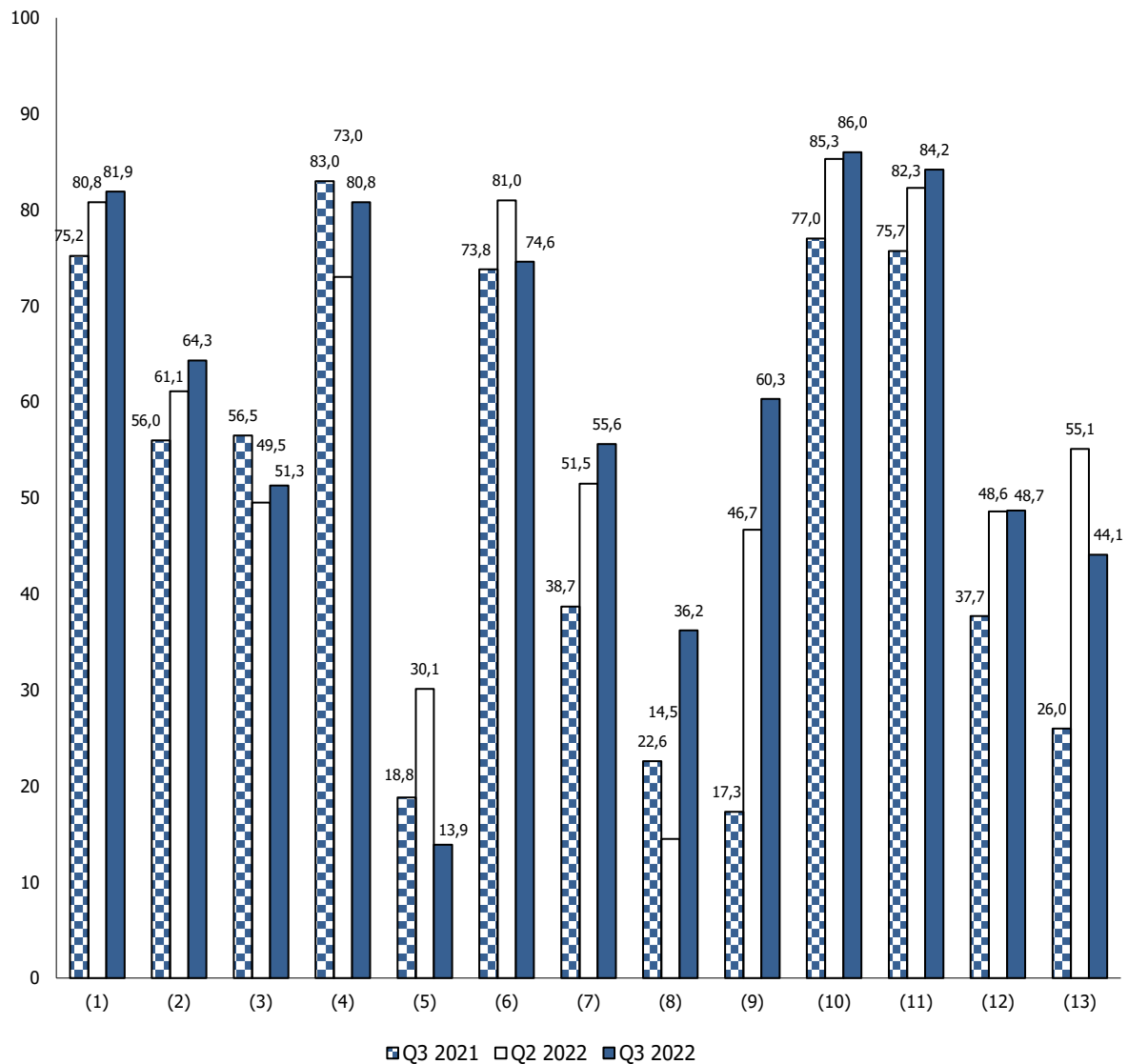
Konkurencyjność wyrobów zagranicznych na rynku krajowym wg wielkości zatrudnienia

Konkurencyjność wyrobów zagranicznych na rynku krajowym wg głównych grup przemysłowych

11. Bariery działalności gospodarczej

- (1) niedostateczny popyt krajowy
- (2) niedostateczny popyt zagraniczny
- (3) konkurencyjny import
- (4) brak wykwalifikowanej siły roboczej
- (5) niedostateczne wyposażenie
- (6) brak surowców i materiałów
- (7) niska płynność finansowa
- (8) niska dostępność kredytu
- (9) niekorzystne warunki kredytowe
- (10) niestabilność przepisów prawnych
- (11) obciążenia podatkowe
- (12) inne
- (13) nie występują

III. SUMMARY

The slowdown in manufacturing industry is continuing to unfold. The industrial confidence indicator (ICI) decreased by 4.3 pts in July, and is now 14.7 pts down from the respective year 2021 figure. The results of the July survey are ambiguous. Manufacturers reported a decline in domestic orders and employment, and a rise in finished goods inventories. On the other hand, production and export orders increased, and financial situation of firms improved. Producers reported, however, that general economic situation in Poland diminished. Their expectations concerning manufacturing activity over the next months are rather gloomy.